

Nr 88

Lag

om ändring av vattenlagen

Given i Helsingfors den 4 februari 2000

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i vattenlagen av den 19 maj 1961 (264/1961) 1 kap. 18 a, 20 a—20 c, 21 a, 22, 22 a, 23, 23 a och 23 b §, 10 kap. 2 a §, 3 § och mellanrubriken före 3 §, 4, 5, 5 a, 19 och 20 §, 21 § 2 mom., 22 §, 23 § och mellanrubriken före 23 §, 24, 24 a—24 e, 25—27 och 29—32 §, 11 kap. 1 § 5 mom., 13 kap. 8 §, 14 kap. 5, 5 a och 6—8 §, 15 kap., 16 kap. 10, 13 a, 13 b, 16, 17, 29 och 29 a §, 33 § och mellanrubriken före 33 §, 34—37, 37 a, 38, 39, 39 a, 39 b, 40, 41, 41 a—41 f, 42 och 42 a §, 43 § och mellanrubriken före 43 §, 44—48 §, 49 § och mellanrubriken före 49 §, 50 § och mellanrubriken före 50 §, 51 § och mellanrubriken före 51 §, 19 kap. 10 §, 20 kap. 4, 9 och 10 § samt 21 kap. 10 § 2 mom.,

av dessa lagrum 1 kap. 18 a, 20 b och 20 c § samt 10 kap. 2 a och 24 e § sådana de lyder i lag 1416/1994, 1 kap. 20 a, 22 a och 23 a § samt 10 kap. 24 c § sådana de lyder i lagar 87/1993 och 1347/1995, 1 kap. 21 a § sådan den lyder i lag 471/1995, 1 kap. 22 § och 10 kap. 19 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 467/1987, 1 kap. 23 § sådan den lyder i lag 653/1993, 1 kap. 23 b § samt 10 kap. 5 a och 31 § sådana de lyder i nämnda lag 87/1993, 10 kap. 3—5, 20, 23 och 30 § sådana de lyder i nämnda lag 467/1987, 10 kap. 24 § sådan den lyder i lag 553/1994 och i nämnda lag 1416/1994, 10 kap. 24 a § sådan den lyder i nämnda lagar 467/1987, 553/1994 och 1416/1994, 10 kap. 24 b § sådan den lyder i nämnda lagar 467/1987 och 553/1994, 10 kap. 24 d § och 19 kap. 10 § sådana de lyder i lag 79/1995, 10 kap. 25 § sådan den lyder i nämnda lagar 467/1987 och 1416/1994, 10 kap. 26 § sådan den lyder i lag 629/1991 och i nämnda lag 87/1993, 10 kap. 27 § sådan den lyder i nämnda lagar 467/1987, 553/1994 och 79/1995, 10 kap. 32 § sådan den lyder i nämnda lag 553/1994, 11 kap. 1 § 5 mom. sådant det lyder i lag 739/1994, 13 kap. 8 § och 14 kap. 5 a § sådana de lyder i lag 697/1995, 14 kap. 7 § sådan den lyder i lag 453/1963 samt i nämnda lagar 467/1987 och 653/1993, 14 kap. 8 §, 16 kap. 13 a, 13 b, 33—35, 37, 37 a, 38, 39, 39 a, 39 b, 40, 41, 41 a—41 f, 42, 47 och 48 § sådana de lyder i lag 1015/1993, 15 kap. jämte ändringar, 16 kap. 10, 36, 45 och 46 § sådana de lyder delvis ändrade i nämnda lag 1015/1993, 16 kap. 16 § sådan den lyder i nämnda lagar 467/1987 och 1015/1993, 16 kap. 29 a § sådan den lyder i lag 590/1996, 16 kap. 42 a § sådan den lyder i nämnda lagar 1015/1993 och 553/1994, 16 kap. 43 § sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lag 697/1995, 16 kap. 49—51 § sådana de lyder i nämnda lagar 1015/1993 och 590/1996, 20 kap. 10 § sådan den lyder i lag 1020/1996 samt 21 kap. 10 § 2 mom. sådant det lyder i lag 948/1997,

ändras 1 kap. 9 § 3 mom., 12 § 2—4 mom., 15 §, 15 a § 2 mom., 16 §, 17 § 2 mom., 17 a § 2 mom., 18, 19, 20 och 21 §, 2 kap. 1 § 3 mom., 2 §, 7 § 1 och 3 mom., 12 § 2 och 3 mom., 22 § 2—4 mom., 22 b och 22 c §, 24 § 1 och 3 mom., 25 § 1 och 3 mom., 26 § 1 och 5 mom., 27 § 2 mom., 30 § 2 mom., 31 § 2 mom. och 32 §, 3 kap. 2 § 1 mom., 6 § 2 mom., 7, 11 och 13 § samt 17 § 2 mom., 4 kap. 1 a §, 2 och 3 §, 5 § 2 mom., 6 §, 7 a § 3 mom., 8 a § och 9 § 1 och 3 mom., 5 kap. 9 §, 14 § 2 och 3 mom., 18 § 3 mom., 19 § 2 mom., 29 § 3 mom., 31, 33 och 35 §, 36 § 2 mom., 39 § 1 mom., 41 §, 45 § 3 mom., 48 §, 49 § 1 mom., 53 § 3 mom., 58 §, 59 § 1 mom., 61 § 1 mom., 62 och 64 §, 66 §

RP 84/1999

MiUB 4/1999

LaUU 15/1999

GrUU 11/1999

JsUU 18/1999

RSv 100/1999

1 mom., 67 § 2 och 3 mom., 68 § 1 mom., 76 § 1 och 2 mom., 78 § 1 mom., 85 § 3 mom., 86 § 1 mom., 91 § 2 mom., 92 § 1, 3 och 4 mom., 93 § 3 mom., 96, 99 och 99 a §, 6 kap. 2 och 2 a §, 10 § 1 mom., 11 § 5 mom. och 12 § 2 mom., 7 kap. 2 §, 4 § 2 mom., 8 § 3—5 mom., 9 §, 10 § 3 mom., 11 § 1 mom., 12 § 1 och 2 mom., 13 § 3 och 4 mom., 14 och 15 §, 8 kap. 1 § 1 mom., 3 § 1, 3 och 4 mom., 4 §, 5 § 1 mom., 8 och 10 §, 10 a § 1 och 3 mom., 10 b § 2 och 3 mom., 11 § 2 mom., 13 § 1 mom., 16 § 2 mom., 19 och 20 §, 21 § 4 mom. och 22 §, 9 kap. 2 § 1 mom., 3 § 2 mom., 4 § 1, 2 och 4 mom., 7, 8, 12—14 §, 15 § 2 mom., 16 § 2 mom., 18 § 2 mom., 19 §, 20 § 1 mom., 21 § och 22 § 1 mom., rubriken för 10 kap., 10 kap. 1 § och mellanrubriken före 1 §, 2, 6 och 7 §, 8 § 1 mom., 9 och 10 §, 16 § 1 mom. och 17 §, 11 kap. 2, 3 a, och 8 §, 9 § 2 mom., 10 §, 11 § 2 mom., 12 § 1 och 2 mom., 14 a § 2 mom., 14 b §, 15 § 1 mom., 16, 20 och 21 §, 12 kap. 1—3 §, 6 § 2 och 3 mom., 7 § 2 mom., 8 § 2—4 mom., 14, 16 och 18—20 §, rubriken för 14 kap. och 14 kap. 1—4 §, rubriken för 16 kap. och 16 kap. 1 §, 1 a § 2 mom., 2, 3, 5—7 och 7 a §, 8 § 2 mom., 9, 11, 11 a och 11 b §, 11 c § 1 mom., 12 § 1 och 2 mom., 13, 14 och 18—22 §, 23 § 1 och 2 mom., 23 a, 24—26 §, 27 § 1 och 3 mom. samt 30—32 §, 17 kap., 18 kap. 1 och 2 §, 3 § 1 och 3 mom., 7 §, 9 a § 2 mom., 10, 11 och 13 §, 19 kap. 5 § och 9 § 2 mom., 20 kap. 2, 3, 5 och 6 §, 8 § 2 mom. och 21 kap. 1—3 och 3 a §, 4 § 2 mom., 6—8 §, 8 a § 1 mom., 9 och 11—13 §,

av dessa lagrum 1 kap. 12 § 4 mom. och 20 §, 4 kap. 7 a § 3 mom., 5 kap. 85 § 3 mom. och 86 § 1 mom. samt 9 kap. 22 § 1 mom. sådana de lyder i nämnda lag 653/1993, 1 kap. 15 § samt 10 kap. 2 och 7 § sådana de lyder delvis ändrade i nämnda lag 467/1987, 1 kap. 15 a § 2 mom. och 17 a § 2 mom. samt 6 kap. 2 a § sådana de lyder i lag 1105/1996, 1 kap. 17 § 2 mom., 2 kap. 1 § 3 mom., 4 kap. 5 § 2 mom. och 9 § 1 mom., 8 kap. 10 a § 1 och 3 mom. samt 11 kap. 20 § sådana de lyder i nämnda lag 629/1991, 1 kap. 18 § sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lagar 467/1987 och 1105/1996, 1 kap. 19 § sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lagar 467/1987 och 1416/1994, 1 kap. 21 § och 7 kap. 13 § 4 mom. sådana de lyder i nämnda lag 453/1963, 2 kap. 12 § 2 och 3 mom., 22 § 2—4 mom., 22 b och 22 c §, 26 § 5 mom. och 27 § 2 mom., 6 kap. 11 § 5 mom., 8 kap. 10 b § 3 mom., 11 kap. 14 a § 2 mom., 14 b och 21 §, 16 kap. 5, 6 och 11 b §, 11 c § 1 mom., 18 och 30 § samt 18 kap. 9 a § 2 mom., 10, 11 och 13 § sådana de lyder i nämnda lag 553/1994, 2 kap. 26 § 1 mom. sådant det lyder i lagar 606/1982 och 750/1996, 3 kap. 13 § sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lag 653/1993, 4 kap. 1 a, 3 och 8 a §, 6 kap. 12 § 2 mom., 9 kap. 15 § 2 mom. och 18 § 2 mom., 16 kap. 7 a §, 20 kap. 5 § samt 21 kap. 3 a § sådana de lyder i lag 646/1992, 4 kap. 2 § och 10 kap. 6 § sådana de lyder i nämnda lagar 467/1987 och 646/1992, 4 kap. 6 § sådan den lyder i nämnda lag 1416/1994, 5 kap. 18 § 3 mom., 19 § 2 mom., 35 §, 36 § 2 mom., 41 § och 78 § 1 mom. sådana de lyder i lag 649/1976, 5 kap. 49 § 1 mom., 59 § 1 mom. och 62 §, 16 kap. 22 § samt 18 kap. 7 § sådana de lyder i lag 236/1989, 5 kap. 91 § 2 mom., 8 kap. 10 b § 2 mom., 12 kap. 16 och 20 §, 19 kap. 9 § 2 mom., 20 kap. 8 § 2 mom. samt 21 kap. 12 § sådana de lyder i nämnda lag 79/1995, 5 kap. 99 § sådan den lyder i nämnda lagar 649/1976 och 1347/1995, 5 kap. 99 a §, 7 kap. 11 § 1 mom. och 13 § 3 mom. samt 21 kap. 8 a § 1 mom. sådant det lyder i nämnda lag 1347/1995, 6 kap. 2 § sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lag 629/1991, 7 kap. 8 § 3—5 mom., 10 kap. 16 § 1 mom. och 12 kap. 8 § 2—4 mom. sådana de lyder i lag 1278/1996, 8 kap. 1 § 1 mom., 16 kap. 11 § och 23 § 2 mom. sådana de lyder i nämnda lag 467/1987, 9 kap. 7 § sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lag 1347/1995, 9 kap. 8 § sådan den lyder i nämnda lag 750/1996, 9 kap. 16 § 2 mom. sådant det lyder i nämnda lag 87/1993, 11 kap. 2 § sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lag 739/1994, 11 kap. 3 a § och 14 kap. 1 § sådana de lyder i nämnda lag 739/1994, 11 kap. 8 § sådan den lyder i nämnda lagar 467/1987 och 553/1994, 11 kap. 15 § 1 mom. sådant det lyder i lag 795/1996, 12 kap. 19 § sådan den lyder i nämnda lagar 453/1963 och 79/1995 samt i lag 605/1982, 16 kap. 1 och 7 § sådana de lyder delvis ändrade i nämnda lag 553/1994, 16 kap. 1 a § 2 mom. och 23 a § sådana de lyder i lag 470/1994, 16 kap. 2 och 3 §, 27 § 1 och 3 mom. samt 21 kap. 6 § sådana de lyder i nämnda lag 1015/1993, 16 kap. 11 a § sådan den lyder i nämnda lagar 553/1994 och 79/1995, 16 kap. 13 § sådan den lyder i nämnda lagar 1015/1993 och 590/1996, 16 kap. 14 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 308/1990, 16 kap. 20 § sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lagar 308/1990 och 1015/1993, 16 kap.

21 § sådan den lyder i nämnda lagar 467/1987 och 308/1990, 16 kap. 24 § sådan den lyder i nämnda lagar 453/1963, 467/1987, 553/1994 och 79/1995, 16 kap. 25 § sådan den lyder i nämnda lagar 1015/1993 och 79/1995, 16 kap. 32 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 427/1970 och i nämnda lag 553/1994, 17 kap. jämte ändringar, 18 kap. 1 § sådan den lyder i nämnda lagar 467/1987 och 79/1995, 18 kap. 2 § och 3 § 1 och 3 mom. sådana de lyder i nämnda lag 308/1990, 19 kap. 5 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 948/1997, 20 kap. 2 § sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lag 1020/1996, 20 kap. 6 § sådan den lyder i nämnda lagar 646/1992 och 1015/1993, 21 kap. 1 § sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lag 79/1995, 21 kap. 3 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 414/1984 och i nämnda lag 629/1991, 21 kap. 4 § 2 mom. sådant det lyder i nämnda lag 414/1984, 21 kap. 7 § sådan den lyder i lag 468/1987, 21 kap. 8 § sådan den lyder delvis ändrad i nämnda lagar 467/1987 och 1347/1995, 21 kap. 9 § sådan den lyder i lag 705/1993 och i nämnda lag 1015/1993, 21 kap. 11 § sådan den lyder i nämnda lagar 468/1987, 553/1994 och 79/1995 samt 21 kap. 13 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1416/1994, samt fogas till 2 kap. en ny 1 a §, till 10 kap. en ny mellanrubrik före 6 §, till 12 kap. en ny 11 § i stället för den 11 § som upphävts genom nämnda lag 467/1987 samt till 21 kap. nya 2 a, 3 b och 4 a §, som följer:

1 kap.

Allmänna stadganden

9 §

Den som med legorätt eller annan därmed jämförlig grund besitter ett visst område, är i frågor som gäller dikning och avledande av avloppsvatten berättigad att i stället för ägaren beträffande området besluta om åtgärder som inte förutsätter tillstånd av miljötillståndsverket eller medför betalningsskyldighet eller rätt till ersättning efter att det rättsförhållande har upphört som besittningen grundar sig på.

12 §

Kungsådran är en tredjedel av vattendragets bredd vid medelvattenstånd, dock så att om samfärdsel eller flottning allmänt idkas i vattendraget, är kungsådrans bredd minst sju meter. Miljötillståndsverket kan, om viktiga skäl kräver det, på ansökan bestämma att kungsådran skall ha större eller mindre bredd eller också vara belägen någon annanstans än vad som sägs ovan.

Om inte något annat följer av bestämmelserna i denna lag, vad som särskilt är föreskrivet eller av tillstånd som miljötillståndsverket beviljat, får kungsådran inte genom byggande stängas eller inskränkas eller i kungsådran sättas anordning eller annat ens tillfälligt hinder som försvårar användningen av kungsådran.

Frågan om kungsådrans läge och bredd

kan genom ansökan föras till miljötillståndsverket för behandling.

15 §

Om inte något annat följer av vad som föreskrivs nedan eller av tillstånd som meddelas med stöd därav, får vatten inte ledas från vattendrag eller annan sådan åtgärd i vattendrag eller på marken vidtas att därav eller såsom följd därav i vattendragets läge, djup, vattenstånd, vattenlopp eller vattenmiljön i övrigt kan orsakas förändring som

1) åstadkommer skada eller men på annans vattenområde, fiske, mark, byggnad eller egendom av annat slag,

2) medför fara för översvämning, allmän vattenbrist eller skadlig förändring av vattenaturen och dess funktion,

3) betydligt minskar naturskönheten, trivseln i omgivningen, kulturvärdena eller vattendragets användbarhet för vattenförsörjning eller dess lämplighet för rekreatiönsändamål,

4) försämrar vattendragets reningsförmåga, ändrar kungsådran eller försvårar användningen av allmän far- eller flottled,

5) medför fara för hälsan, eller som

6) på annat därmed jämförligt sätt kränker allmänt intresse (*förbud mot ändring av vattendrag*).

Vad som ovan i 1 mom. föreskrivs om åtgärder gäller i tillämpliga delar också användning av anläggning eller anordning.

Förbudet i 1 mom. gäller också åtgärder som kan förorsaka sådan förändring av vattnets eller bottenens beskaffenhet i vattendrag som kan ha en i momentet nämnd följd, om det inte är fråga om förorening som avses i

3 § 1 mom. 1 punkten miljöskyddslagen (86/2000) eller förorening som förorsakas på det sätt som avses i 19 § 1 detta kapitel.

Förbudet i 1 mom. gäller dock inte åtgärder som kan förorsaka skada eller men endast för en enskild, om denne har samtyckt till åtgärden.

15 a §

Miljötillståndverket kan i enskilda fall på ansökan bevilja undantag från förbudet i 1 mom., om målen för skyddet av de vattendrag som avses i momentet inte avsevärt äventyras. Om ett företag för vilket tillstånd enligt denna lag har sökts skulle ha sådana följder som avses i 1 mom., skall frågan om beviljande av undantag prövas på tjänstens vägnar i samband med tillståndsärendet. Beträffande undantag gäller i övrigt i tillämpliga delar vad som föreskrivs om tillstånd av miljötillståndverket.

16 §

Såsom ändring av vattendrag enligt 15 § i detta kapitel betraktas inte att vatten i en omfattning som motsvarar ett rimligt behov tas från vattendrag för att användas för ägarens eller en delägares hem- och boskaps-hushållning eller bevattning av köksträdgård (*hushållsvatten*). Om vattnet i ett vattendrag inte förslår för alla som behöver hushållsvatten, skall den kommunala miljövårdsmyndigheten på begäran av vattenområdets ägare, om denne lider skada till följd av att vatten tas, meddela behövliga föreskrifter om begränsning av vattenförbrukningen från vattenområdet. Om förhållandena förändras kan också föreskrifterna ändras.

17 §

En i 1 mom. nämnd bädd eller vattnets lopp i den får inte ändras så att någon annans mark vållas skada till följd av detta. Miljötillståndverket kan dock ge tillstånd till byggandet, med iakttagande i tillämpliga delar av vad som föreskrivs om byggande i vattendrag.

17 a §

Miljötillståndverket kan i enskilda fall på ansökan bevilja undantag från förbudet i 1 mom., om målen för skyddet av de bäddar

och källor som avses i momentet inte avsevärt äventyras. Om ett företag för vilket tillstånd enligt denna lag har sökts har sådana följder som avses i 1 mom., skall frågan om beviljande av undantag prövas på tjänstens vägnar i samband med tillståndsärendet. Beträffande undantag gäller i övrigt i tillämpliga delar vad som föreskrivs om tillstånd av miljötillståndverket.

18 §

Utan miljötillståndverkets tillstånd får ingen ta grundvatten eller vidta åtgärder för att ta grundvatten på ett sådant sätt att detta, till följd av att grundvattnets kvalitet eller mängd förändras, leder till att en inrättning som tar grundvatten därför får svårare att erhålla vatten, att en viktig eller annan för vattenanskaffning lämplig grundvattenförekomst blir väsentligt mindre riklig än tidigare eller att möjligheterna att utnyttja den annars försämrats eller att det på någon annans fastighet blir svårare att få hushållsvatten (*förbud mot grundvattensändring*). Förbudet gäller också tagande av marksubstanser och andra åtgärder, om dessa uppenbarligen kan få ovan nämnda följder.

Om tagande av grundvatten eller någon annan åtgärd som avses i 1 mom. kan förorsaka sådana följder i vattendraget som nämns i 15 § i detta kapitel, skall åtgärden till denna del anses utgöra en sådan ändring av vattendrag som anges i nämnda paragraf. Skulle åtgärden medföra följder som avses i 15 a eller 17 a § i detta kapitel, gäller dessutom vad som föreskrivs i nämnda paragrafer.

Bestämmelserna i 1 mom. gäller dock inte när någon i obetydlig omfattning tar grundvatten till hushållsvatten eller för detta ändamål anlägger brunn.

Om förhindrande av att grundvatten förorenas genom utsläpp bestäms i miljöskyddslagen.

19 §

Utöver vad som föreskrivs i 12—15 § i detta kapitel behövs tillstånd för muddring av vattendrag enligt 30 § i detta kapitel, placering av muddermassa i ett vattenområde enligt 4 kap. 6 §, avlägsnande eller ändring av anordningar och anläggningar som utförts för flottning enligt 5 kap. 30 §, flottning av obarkat virke enligt 5 kap. 96 §, dikning enligt 6 kap. 2 § samt ledande av pumpat vatten från invallningsområde i vattendrag

enligt 7 kap. 1 § eller för någon annan därmed jämförbar åtgärd, också när åtgärden kan medföra sådan förorening av vattenområde som avses i 3 § 1 mom. 1 punkten miljöskyddslagen. Miljötillstånd behövs härvid inte.

Om förhindrande av att vatten förorenas gäller i övrigt miljöskyddslagen.

20 §

Om viktiga skäl kräver det kan miljötillståndsverket, om inte något annat följer av 12—15 § i detta kapitel, på ansökan ge en myndighet eller den som har rätt att från vattendrag ta vatten för att användas såsom vätska tillstånd att också på annans vattenområde i vattendraget sätta ut ämnen som närmare anges i tillståndet eller vidta andra åtgärder för att förbättra vattendragets tillstånd eller vattnets bruksegenskaper eller för att undersöka vattendraget. Om åtgärden kan medföra förorening som avses i 3 § 1 mom. 1 punkten miljöskyddslagen, gäller till denna del nämnda lag.

21 §

Om ett företag omfattar åtgärder som kräver tillstånd såväl enligt denna lag som miljöskyddslagen, behandlas tillståndsärendena tillsammans så som föreskrivs i 16 kap. 2 § denna lag och 39 § miljöskyddslagen.

2 kap.

Allmänna stadganden om byggande i vattendrag

1 §

På byggande som avser tagande i bruk av vattenkraft, inrättande av farled, utbyggande av vattendrag för flottning, dikning, vattenstånds- eller vattenreglering, avledande av vatten för användning som vätska samt avledande av avloppsvatten, tillämpas detta kapitel till den del som framgår av respektive kapitel.

1 a §

Vid handläggning av tillståndsärenden som avses i 1 kap. 19 § 1 mom. skall dessutom i tillämpliga delar iakttas vad som föreskrivs i 41—44, 46, 55, 57 och 58 § miljöskyddslagen.

2 §

Om byggande i vattendrag eller användning av en anläggning kan förorsaka i 1 kap. 12—15 § avsedda förändringar eller följder, förutsätter byggandet tillstånd av miljötillståndsverket. Ett sådant tillstånd krävs också vid sådana avvikelser från ett tidigare beviljat tillstånd som påverkar vattenförhållandena.

Oberoende av de följder som byggandet har skall tillstånd alltid sökas för uppförande av en bro eller transportanordning över en allmän far- eller flottled samt för anläggande av en vatten-, avlopps- eller kraftledning eller annan ledning eller tunnel under en sådan led.

För ombyggnad av anläggning som utförts enligt ett tillstånd som har meddelats med stöd av denna lag behövs inte nytt tillstånd, om arbetet utförs med iakttagande av tidigare föreskrifter och påbörjas inom två år efter det att den tidigare anläggningen avlägsnades eller användningen upphörde. Om byggnadsarbetet inte slutförs inom fem år, skall dock nytt tillstånd inhämtas för anläggningen.

Ändras genom åtgärden med stöd av avtal eller samtycke ett markområde permanent till vattenområde och krävs inte tillstånd enligt de grunder som föreskrivs i denna paragraf, skall för åtgärden dock inhämtas tillstånd enligt detta kapitel.

7 §

Om den som bygger i ett vattendrag behöver ett område som tillhör någon annan såsom grund för anordning, byggnad, anläggning eller ny bädd, jämte områden som användningen av dessa nödvändigt kräver eller såsom område för uppläggning av jord som avlägsnas, eller såsom område som försatt under vatten enligt 1 kap. 6 § blir vattenområde eller som behövs för anordning eller anläggning som byggs för att skydda allmänt eller enskilt intresse, kan miljötillståndsverket i samband med att tillståndet söks eller också annars på anhållan bevilja anläggaren rätt till området med de byggnader och andra anläggningar som eventuellt finns där. En sådan rätt kan beviljas endast om förutsättningar för byggande enligt 6 § 2 mom. i detta kapitel föreligger och dessutom den största delen av det område som behövs för ovan nämnda ändamål tillhör sökanden antingen med stöd av äganderätt

eller bestående nyttjanderätt. Om området ägs genom samägandeförhållande och sökanden är en av ägarna, kan tillstånd beviljas endast förutsatt att det område som behövs för åtgärden inte är nämnvärt större än det område som motsvarar sökandens andel i det samägda området.

Med stöd av en rätt som beviljats enligt 1 eller 2 mom. får området nyttjas endast för det ändamål för vilket rätten beviljats. Nyttjanderätten är bestående, om inte miljötillståndsverket av särskilda skäl har förordnat att den endast skall gälla en viss tid.

12 §

Det byggnadsarbete som beslutet gäller skall inledas inom en tid som miljötillståndsverket bestämmer och som kan vara högst fyra år från den dag då beslutet vann laga kraft. Om så inte sker anses tillståndet ha förfallit. På ansökan som skall göras innan den utsatta tiden har gått ut kan miljötillståndsverket av särskilda skäl förlänga tiden med högst tre år.

Miljötillståndsverket och den tillsynsmyndighet som bestäms i 21 kap. skall enligt 16 kap. 30 § 1 mom. inom den tid som miljötillståndsverket bestämmer underrättas om att ett byggnadsarbete har slutförts och att en anläggning har tagits i bruk.

22 §

Om en plan för skyddande av fiskfaunan har gjorts upp för vattendraget och fiskerihushållningsmyndigheten har godkänt planen, skall miljötillståndsverket enligt behov beakta denna när det fattar beslut om fiskerivårdsskyldighet. Detsamma gäller en plan för nyttjande och vård av ett fiskeområde enligt lagen om fiske (286/1982).

Om åtgärder som avses i 1 mom. för anläggaren skulle medföra kostnader som vore oskäligen i förhållande till den nytta som kan vinnas genom dem eller om det av någon annan orsak inte är ändamålsenligt att påföra någon fiskevårdsskyldighet, skall anläggaren i stället för fiskevårdsskyldigheten eller en del av den förpliktas att betala en avgift (*fiskerihushållningsavgift*) som motsvarar de skäligen kostnaderna för den på detta sätt ersatta skyldigheten till fiskerihushållningsmyndigheten, som skall använda avgiften för åtgärder enligt 1 mom. inom det vattenom-

råde där ovan nämnda åtgärd har skadliga verkningar. Miljötillståndsverket kan vid behov utfärda föreskrifter om hur mottagaren skall använda avgiften.

Om förhållandena har förändrats väsentligt, kan miljötillståndsverket på ansökan ändra vad som bestämts om fiskevårdsskyldighet eller fiskerihushållningsavgift. En skyldighet som har visat sig vara oändamålsenlig med tanke på fiskerihushållningen kan också justeras, om det fiskeriekonomiska resultatet av skyldigheten kan förbättras utan att kostnaderna för att fullgöra den anmärkningsvärt ökar.

22 b §

Om någon har påfört en årlig fiskerihushållningsavgift och den kostnadsnivå som avgiften har baserat sig på har förändrats, skall fiskerihushållningsmyndigheten bära upp avgiften justerad enligt stegringen i kostnadsnivån, också om den inte har ändrats så som anges i 22 § 4 mom. i detta kapitel. Justeringen görs i fulla tio procent och annars enligt de grunder som miljötillståndsverket bestämmer. Vid oenighet om justeringen kan ärendet på ansökan hänskjutas till miljötillståndsverket.

Fiskerihushållningsmyndigheten skall utan dröjsmål till den betalningsskyldige återbära den del av fiskerihushållningsavgiften som har burits upp enligt ett sådant beslut av myndigheten som nämns i 1 mom. och som överstiger den avgift som senare har påfört genom miljötillståndsverkets beslut.

22 c §

Bestämmelserna i 22 § 4 mom. och 22 b § i detta kapitel gäller också vad som på motsvarande sätt har föreskrivits med stöd av bestämmelser som gällde innan denna lag trädde i kraft. Ett första beslut om justering av en avgift enligt 22 b § skall dock fattas av miljötillståndsverket på ansökan. Justering kan ske under förutsättning att justeringen anses behövlig med hänsyn till allmänt intresse eller viktigt enskilt intresse. Miljötillståndsverket skall i sitt beslut beakta hur lång tid som har förflutit sedan avgiften påfördes samt till övriga synpunkter som påverkar saken.

24 §

Om byggande i vattendrag medför att allmän eller enskild väg, järnväg eller annan

rälsbana eller därför byggd bro, trumma eller vall måste ändras eller en ny sådan anläggning uppföras, skall anläggaren utföra och bekosta arbetet. Har inte vederbörande samtyckt till åtgärden, skall miljötillståndsverket på ansökan bestämma om utförandet av åtgärden.

Om vägen, järnvägen eller rälsbanan underhålls av en statlig eller kommunal myndighet, har myndigheten rätt att utföra arbetet och få behövliga kostnader ersatta av anläggaren. Motsvarande rätt kan miljötillståndsverket också annars på ansökan bevilja väghållaren eller järnvägens eller rälsbanans ägare, om trafiksäkerheten eller andra särskilda skäl kräver det.

25 §

I ett beslut som miljötillståndsverket med stöd av 24 § i detta kapitel meddelar om byggande av en bro eller trumma skall också tas in föreskrifter om underhåll och ombyggnad av bron eller trumman. Med beaktande av vad som föreskrivs i 3 mom. i nämnda paragraf kan ägaren eller anläggaren också förpliktas att underhålla bron eller trumman.

Ett beslut som avses i denna paragraf kan miljötillståndsverket på ansökan ändra, om förhållandena förändras väsentligt.

26 §

Miljötillståndsverket kan i sitt tillståndsbeslut ge sökanden rätt att redan innan beslutet vunnit laga kraft inleda arbeten för att genomföra företaget samt vidta åtgärder som är nödvändiga för utförande av arbetet (*tillstånd att inleda arbeten*). Sådant tillstånd kan beviljas om

1) ett skyndsamt inledande av arbetena måste anses viktigt för påbörjande eller förberedelse av ett arbete som ingår i den långsiktiga byggnadsplan som ligger till grund för ansökan,

2) uppskov med inledandet av arbetena skulle orsaka sökanden betydande skada och arbetet kan inledas utan att övriga former för utnyttjande av vatten eller naturen eller dess funktion orsakas avsevärt varaktigt men, om tillstånd förvägras eller tillståndsvillkoren ändras till följd av ändringssökande, eller om

3) det är fråga om ett företag för vilket miljötillståndsverket har beviljat tillstånd enligt 6 § 1 eller 3 mom. i detta kapitel och

som inte nämnvärt inverkar på vattenförhållandena.

Miljötillståndsverket skall bestämma om de ersättningar som fastställs i tillståndsbeslutet eller en del av dessa skall betalas innan de arbeten som avses i tillståndet att inleda arbeten inleds. Ersättningen får lyftas mot godtagbar säkerhet. I ett sådant beslut av miljötillståndsverket som avses i detta moment får ändring inte sökas.

27 §

Den som har lidit förlust av förmån skall hos miljötillståndsverket ansöka om att ägaren skall förpliktas att betala ersättning eller vidta åtgärder som avses ovan. Om inte en längre tid har bestämts i det beslut där tillstånd till byggandet beviljades, skall ärendet väckas inom tio år efter att en anmälan om slutförande gjordes enligt 12 § 3 mom. i detta kapitel eller efter att byggnadsarbetet hade slutförts, om detta inte har skett före anmälan. Utan hinder av denna tid kan ersättning dock sökas för skador som har orsakats av att anläggningen har rasat eller av någon annan oförutsedd anledning.

30 §

Miljötillståndsverket kan på ansökan av anläggningens ägare eller den som lider men av att anläggningen används samt på ansökan av vederbörande myndighet meddela förtydligande föreskrifter om hur anläggningen skall användas, dock så att nyttan av denna inte nämnvärt minskas genom föreskrifterna.

31 §

Anläggningar som inverkar på vattenståndet eller vattnets lopp får inte avlägsnas utan tillstånd av miljötillståndsverket. Tillstånd att avlägsna anläggningen får inte beviljas om detta skulle förorsaka en sådan i 5 § i detta kapitel nämnd skadlig påföljd som inte kan förebyggas genom åtgärder i samband med att anläggningen avlägsnas.

32 §

Om ägaren vill avlägsna en anläggning

som någon annan med stöd av 9 § i detta kapitel har fått tillstånd att använda och som denne fortfarande behöver, kan miljötillståndverket på ansökan bevilja den sistnämnda rätt att inlösa denna. Miljötillståndverket skall fastställa inlösningspriset enligt anläggningens dåvarande värde, med beaktande av vad som enligt 13 § i detta kapitel möjligen redan har betalats av anläggningskostnaderna till ägaren samt det men som möjligen förorsakas av att anläggningen bibehålls på någon annans område.

3 kap.

Tillgodogörande av vattenkraft

2 §

För byggande av kraftverk skall tillstånd sökas hos miljötillståndverket. Detsamma gäller ändring av en tidigare byggd inrättning och därtill hörande anläggningar eller ändring av deras användning när tillstånd enligt 2 kap. 2 § 1 mom. skall sökas för avvikelse från bestämmelserna i ett tidigare beviljat tillstånd.

6 §

En nyttjanderätt till vattenkraft som för viss tid eller varaktigt upplåtits åt någon annan kan inskrivas enligt 14 kap. jordabalken (540/1995).

7 §

Om inte ägaren på tidigare villkor eller nya villkor som kan anses skäligen vill förnya ett under denna lags giltighetstid slutet avtal, genom vilket ett vattenområde har upplåtits på lega för tillgodogörande av vattenkraft eller genom vilket nyttjanderätt på viss tid har upplåtits enligt 6 § i detta kapitel, får innehavaren av lego- eller nyttjanderätten yrka att ägaren, till ett pris som bestäms enligt skäligt värde, av honom skall lösa in de byggnader och övriga anläggningar jämte maskiner och anordningar som har uppförts i vattendraget och på dess strand för utnyttjande av lego- eller nyttjanderätten. Ett inlösningsyrkande skall väckas genom ansökan till miljötillståndverket senast inom sex månader efter att lego- eller nyttjanderätten upphörde att gälla.

11 §

I avsikt att inbjuda till deltagande i byggandet av ett kraftverk skall förslagsställaren anhålla att miljötillståndverket genom offentlig kungörelse uppmanar dem som enligt 9 § i detta kapitel har rätt att delta i företaget och är villiga att göra det att senast den dag som meddelas i kungörelsen skriftligen anmäla till miljötillståndverket att de vill delta i företaget samt framlägga utredning om sin rätt att delta i företaget. Till ansökan om kungörelse skall bifogas en plan för företaget, en utredning av vilken framgår vem den vattenkraft som skall tas i bruk tillhör samt ett kostnadsförslag för företaget med uppgift om vilken del av kostnaderna som är avsedd att finansieras av dem som deltar i företaget. Dessa handlingar skall under kungörelsetiden vara tillgängliga för vederbörande i miljötillståndverkets tjänsterum eller på något annat i kungörelsen angivet ställe. Förslagsställaren skall också utan dröjsmål efter att kungörelsen utfärdats i rekommenderat brev eller på annat sätt bevisligen tillställa övriga delägare i den vattenkraft som skall tas i bruk en kopia av kungörelsen, dock inte de delägare vilkas andelar uppenbarligen är mindre än en hundraedel av vattenkraften.

Visar en utredning som framlagts i samband med anhållan om kungörelse att lagliga förutsättningar för byggande uppenbarligen saknas, skall miljötillståndverket inte bifalla en anhållan om kungörelse.

En delägare i vattenkraften som på ovan nämnt sätt har delgivits meddelande om företaget, men som inte till miljötillståndverket har anmält att han deltar, har förlorat sin rätt att delta i företaget. Detsamma gäller den som har anmält sitt deltagande i företaget men som inte inom sextio dagar efter bevisligen mottagen uppmaning har undertecknat bolagsavtalet och därtill fogad bolagsordning eller, om han inte anser sig kunna godkänna bolagsavtalet, genom ansökan till miljötillståndverket har anhållit om åtgärder som nämns i 13 § 2 mom. i detta kapitel.

Tillstånd till företaget skall, om inte miljötillståndverket på ansökan beviljat längre tid, sökas inom ett år efter utgången av den i kungörelsen meddelade tiden. Om inte så sker anses ansökan ha förfallit. Ansökan skall göras i det aktiebolags namn som skall bildas enligt 10 § i detta kapitel, om ingen överenskommelse om någon annan verksam-

hetsform har gjorts. Sökanden skall i samband med tillståndsansökan framlägga utredning om att inbjudan till deltagande har delgivits på ovan nämnt sätt.

13 §

Om sakägarna blir oense om rätten till vattenkraften eller tillämpningen av ovan nämnda bestämmelser om deltagande i byggnadsföretaget, skall miljötillståndsverket, om det inte kan avgöra frågan såsom en prejudiciell fråga i samband med handläggningen av ansökan, besluta anvisa sakägarna att inom utsatt tid väcka talan i ärendet vid tingsrätt. Miljötillståndsverkets beslut hindrar dock inte fortsatt handläggning av ansökan och avgörande av tillståndsärendet, om inte miljötillståndsverket anser att det föreligger vägande skäl att skjuta upp handläggningen tills tvisten är avgjord. Ärendet behandlas av den tingsrätt inom vars domkrets merparten av vattenkraften är belägen.

Om oenigheten gäller bolagsavtalet eller upprättandet av bolagsordningen för ett aktiebolag som avses i 10 § i detta kapitel, har de som deltar i företaget rätt att hos tingsrätten anhålla att två skiljemän och en ordförande för dem skall utses för att avgöra de frågor i vilka sakägarna är oense, med iakttagande i tillämpliga delar av vad som föreskrivs i lagen om skiljeförfarande (967/1992).

17 §

Den som styrker sin rätt till vattenkraft som har tagits i bruk för ett i 1 mom. avsett kraftverk, kan genom ansökan begära att miljötillståndsverket skall utsätta en tid inom vilken kraftverkets ägare skall inleda ett förfarande som avses i 9 § i detta kapitel. Angående behandlingen av ärendet gäller i tillämpliga delar vad som i 21 kap. föreskrivs om förvaltningsstvángsärenden.

4 kap.

Farleder och andra områden för samfärdsel i vatten

1 a §

Miljötillståndsverket kan på ansökan av sjöfartsverket bestämma att en sådan del av ett vattendrag som det är nödvändigt att hålla öppen för allmän fartygs- eller båttrafik

skall vara offentlig farled. En offentlig farled kan också inrättas i ett vattendrag med kungsådra.

2 §

Miljötillståndsverket kan på ansökan för allmän lokal farled förklara en del av ett vattendrag som inte hör till en offentlig farled, men som det är nödvändigt att hålla öppen för allmän fartygs- eller båttrafik, inberäknat trafik med fritidsbåtar. Förordnande om allmän lokal farled kan även meddelas i fråga om vattendrag som har kungsådra.

3 §

Innan miljötillståndsverket i enlighet med 1 a eller 2 § i detta kapitel inrättar en allmän farled, skall den förvissa sig om att den del av vattendraget som det är fråga om skäligen uppfyller de krav som med beaktande av samfärdseln i vattendraget kan ställas på en allmän farled.

I miljötillståndsverkets beslut skall den allmänna farledens läge anges. Om läget i något avseende bestäms så att det avviker från ansökan, skall sökanden ges tillfälle att avge bemötande innan beslutet fattas.

I ett beslut genom vilket farleden bestäms skall också ingå bestämmelser om åtgärder som avses i 4 och 6 § i detta kapitel, om dessa med beaktande av 1 mom. behövs för inställning av farleden. Miljötillståndsverket kan dock med beaktande av ärendets omfattning eller av någon annan orsak meddela ett särskilt beslut om farleden innan den beslutar om ovan nämnda åtgärder. Miljötillståndsverket bestämmer när en allmän lokal farled efter att de nödvändiga arbetena har utförts får tas i bruk. Sjöfartsverket beslutar om ibruktagande av en offentlig farled.

Om inrättande av säkerhetsanordningar i en allmän farled eller på stranden av en sådan gäller förutom bestämmelserna i detta kapitel dessutom vad som särskilt föreskrivs om säkerhetsanordningar inom sjöfarten.

En allmän farled skall införas i det vattenbeslutsregister som nämns i 12 kap. 11 § och i miljötillståndsverkets karta samt på sjöfartsverkets sjökort.

5 §

Har ett avtal som nämns i 1 mom. inte ingåtts eller har förhandlingar om ett avtal inte förts, skall staten eller den som sätter i

stånd en allmän farled ansöka om tillstånd av miljötillståndsverket att placera ut säkerhetsanordningen i vattendraget eller på dess strand. På företaget tillämpas i övrigt vad 2 kap. föreskriver om byggande i vattendrag. Tillstånd får dock inte utan tvingande behov meddelas för placering av en anordning på en tomt, på en byggnadsplats, i en trädgård, på en upplagsplats, på en badstrand eller på något annat område som tagits i särskilt bruk. Det får inte bestämmas att ett ansökningsärende som avses i detta moment skall handläggas vid en syneförrättning.

6 §

För placering av jord som har avlägsnats från farled och annat från botten av en farled upphämtat fast ämne (*muddermassa*) i ett vattenområde skall utverkas tillstånd av miljötillståndsverket, om åtgärden kan orsaka i 1 kap. 12—15 eller 19 § avsedda följder och oavsett följderna, om placeringen sker inom Finlands territorialvatten i syfte att bli kvitt dessa ämnen och om det inte är fråga om obetydliga mängder muddermassa. Genom statsrådsförfordning meddelas närmare allmänna föreskrifter om deponering av muddermassa och om förutsättningarna för detta inom Finlands territorialvatten. I fråga om en åtgärd som kräver tillstånd och om beviljande av tillstånd gäller i övrigt i tillämpliga delar 2 kap. I 2 kap. 7 § avsedd rätt till området krävs dock inte, om inte åtgärden leder till att ett vattenområde blir markområde. Genom miljöministeriets förordning kan närmare bestämmelser meddelas om bedömningsgrunder och gränsvärden för skadliga ämnen i muddermassa.

Om tillstånd av miljötillståndsverket enligt 1 mom. inte krävs, får muddermassa deponeras inom en annan ägares vattenområde utan hans medgivande.

Utan markägarens samtycke får muddermassa inte läggas upp på en odling eller på ett område som avses i 5 § 2 mom. i detta kapitel och som tagits i särskilt bruk. Inte heller får muddermassa utan markägarens samtycke läggas upp på något annat markområde, om det inte är fråga om en obetydlig mängd eller miljötillståndsverket har meddelat tillstånd därtill.

7 a §

Om ett ärende i denna paragraf skall be-

handlas av miljötillståndsverket, skall sökanden ge verket en tillräcklig utredning om behovet av den rättighet eller åtgärd som ansökan gäller.

8 a §

Om användningen av en farled som inrättas enligt 3 § i detta kapitel på förhand kan antas förorsaka skada, men eller annan förlust av förmån som skall ersättas enligt 8 § i detta kapitel, skall den som underhåller farleden i beslutet om inrättandet av farleden förpliktas att betala ersättning för detta. Miljötillståndsverket kan också besluta att ersättningsbestämmelserna skall justeras separat vid en tidpunkt som bestäms i beslutet. Om skada, men eller annan förlust av förmån som kan uppskattas inte kommer att orsakas, kan miljötillståndsverket ålägga sökanden att inom en viss tid väcka ett ansökningsärende om fastställande av ersättningarna. Miljötillståndsverkets åläggande hindrar inte den skadelidande att särskilt söka ersättning enligt 11 kap. 8 § 3 mom. av den som underhåller farleden.

9 §

För användning av en farled i ett vattendrag får inte uppbäras ersättning, om inte miljötillståndsverket, i fråga om en enskild farled, eller trafikministeriet, i fråga om en allmän lokal farled vars istandsättning medför avsevärda kostnader, på ansökan har beviljat istandsättaren rätt att av dem som använder farleden uppbära en avgift för ersättande av istandsättningskostnaderna. I det beslut genom vilket rätten beviljas skall bestämmas avgiftens storlek, de grunder på vilka avgiften uppbärs samt tiden för vilken rätten beviljas.

Ägaren eller den vars rätt eller fördel frågan kan gälla får dock hos miljötillståndsverket ansöka om fastställande av avgiftens storlek och grunden för dess uppbärande.

5 kap.

Virkesflottning

9 §

Fastställande, ändring och upphävande av flottningsstadga skall sökas hos miljötillståndsverket. Ansökan kan göras av en virkesägare eller den som ämnar bedriva flott-

ning i vattendraget, vederbörande myndighet, den kommunala miljövårdsmyndigheten, ägare av vattenområde, strand, anordning eller byggnad eller annan anläggning, den som idkar samfärd i vattendraget samt också av någon annan vars rätt eller fördel omedelbart kan beröras av att flottning bedrivs i vattendraget.

14 §

Om en flottningsförening senare bildas för vattendraget, skall för dess verksamhet behövlig egendom, som enligt 1 mom. tillhör staten, på ansökan av flottningsföreningen genom beslut av miljötillståndsverket utan ersättning överföras på föreningen. På ansökan av den vars intresse saken gäller, skall också genom miljötillståndsverkets beslut föreskrivas att egendom som avses i 1 mom. skall överföras från en flottningsförening till en annan, om en allmän reglering av flottningen kräver det. I 78 § i detta kapitel föreskrivs hur egendom övergår till staten när en flottningsförening upphör med sin verksamhet.

I de fall som nämns ovan gäller ett beslut av miljötillståndsverket såsom fastighetens åtkomsthandling.

18 §

En allmän flottled som fastställs med stöd av 1 mom. samt en bestämmelse enligt 1 mom. om bredden på en allmän flottled skall införas i vattenbeslutsregistret, på miljötillståndsverkets karta samt på den karta som skall fogas till flottningsstadgan.

19 §

Oberoende av att samfällad flottning har bestämts, kan miljötillståndsverket på ansökan, sedan flottningsföreningen och vederbörande myndigheter har blivit hörda, meddela en virkesägare tillstånd att på området för samfällad flottning bedriva separat flottning, om inte virkesägaren annars kontinuerligt utan oskäligen kostnader kan få tillgång till virke och tillvägagångssättet inte förorsakar nämnvärt men eller nämnvärd ökning av kostnaderna per enhet för samfällad flottning. En virkesägare har alltid rätt att utan tillstånd bedriva separat flottning av sitt virke för husbehov.

29 §

Försummas underhållsskyldigheten enligt 1 mom., skall bestämmelserna i 21 kap. 3 § iaktas. Miljötillståndsverket kan förbjuda flottning i ett vattendrag eller en del därav tills försummelsen har avhjälpits på behörigt sätt.

31 §

En flottande skall till den underhållsskyldiga betala ersättning för kostnader som under flottningsåret har vållats genom underhåll av vattendraget samt anordningar och anläggningar som enligt föreskrifter i flottningsstadgan skall utföras för vattendragets utbyggnad eller för vilka i flottningsstadgan med stöd av 27 § i detta kapitel har föreskrivits att ersättning skall betalas. Om inte något annat följer av vad som sägs nedan, skall ersättning betalas för varje flottningsår efter årets utgång. I fråga om ersättningen gäller på motsvarande sätt vad som i 26 § 1 mom. i detta kapitel föreskrivs om utbyggnadskostnader. Är kostnaderna för något år ovanligt höga, får miljötillståndsverket på ansökan av den underhållsskyldiga bevilja denne rätt att av de flottande uppbära förskottsavgifter för ändamålet.

Miljötillståndsverket får på ansökan av en underhållsskyldig eller flottande bestämma att underhållskostnader som skulle medföra avsevärd besparing av kostnaderna för dem som under kommande år bedriver flottning skall amorteras under flera års tid, med iakttagande i tillämpliga delar av vad som föreskrivs i 26 § 2 mom. i detta kapitel.

33 §

Har en utbyggare eller underhållsskyldig skadeförsäkrat anordningar eller anläggningar som har utförts för flottningen, skall ersättningsbelopp som har utfallit till följd av en inträffad skada användas för förnyande av dessa eller enligt miljötillståndsverkets beslut till annat iståndsättande av vattendraget för flottningen.

35 §

När fastställande av flottningsstadga har sökts för ett vattendrag som avses i 8 § 1 mom. i detta kapitel eller en del därav, kan miljötillståndsverket innan ärendet slutligt har avgjorts på ansökan bevilja en flottande tillstånd att för viss tid interimistiskt bedriva flottning, om uppskjutandet av flott-

ningen skulle medföra avsevärd skada för sökanden och flottningen kan inledas utan att vålla samfärdseln, fisket, vattendragets användning för rekreation eller annan användning av detta synnerligt men och utan att vålla anordningar och anläggningar i vattendraget eller på dess strand avsevärd skada.

Söks ett i 13 § i detta kapitel avsett tillstånd att inlösa eller använda ett område medan ett ärende om fastställande eller ändring av en flottningsstadga är anhängigt, kan miljötillståndsverket på ansökan innan ärendet slutligt har avgjorts bevilja en flottande interimistiskt tillstånd att använda området, om detta inte hindrar att förhållandena återställs i det fall att tillståndet inte skulle beviljas eller beviljas på andra villkor än det interimistiska tillståndet. För skada, men eller annan förlust av fördel som användningen vållar skall den flottande betala ersättning till vederbörande.

36 §

Miljötillståndsverket kan bestämma att ett beslut genom vilket ett i 1 mom. avsett tillstånd har beviljats skall iakttas också om ändring söks i det.

39 §

Om bedrivandet av flottning genom flottningsstadgan har begränsats till en viss tid, men rådande förhållanden under någon flottningsperiod kräver förlängning av flottningstiden, kan miljötillståndsverket på ansökan förlänga flottningstiden för ett år i sänder.

41 §

En medlem som i flottningsföreningen företräder skogsägarna skall på miljötillståndsverkets uppmaning utses av ifrågavarande skogscentral och miljötillståndsverket skall förordna denne till medlem av föreningen. Om det finns flera sådana skogscentraler på det område från vilket uttaget virke på åtgärd av föreningen flottas, skall var och en av dem nominera en kandidat och miljötillståndsverket skall utfärda förordnande för den kandidat som verket finner mest lämplig att företräda skogsägarna på området. Om staten äger mer än hälften av skogsarealen på området, nomineras kandidaten av Forststyrelsen. Ett ärende som avses ovan i denna

paragraf väcks genom ansökan till miljötillståndsverket.

En sådan medlem av en flottningsförening som avses i denna paragraf har rätt att av den som har nominerat denne till kandidat få en skälig ersättning för uppdraget. Är flera skogscentraler verksamma på ett område som avses i 1 mom. och har kandidaten nominerats av någon av dem, skall de övriga skogscentralerna delta i ersättningen i det förhållande som skogsområdet från vilket virket på åtgärd av föreningen flottas fördelar sig mellan dessa skogscentralers verksamhetsområden. Meningsskiljaktigheter om ersättningen eller deltagande i den skall avgöras av miljötillståndsverket.

45 §

Sedan reglementet har antagits, men ännu inte fastställts enligt 48 § i detta kapitel, skall föreningens angelägenheter skötas enligt det antagna reglementet. Har miljötillståndsverket på ansökan av den som saken gäller genom interimistiskt beslut eller i samband med fastställandet av reglementet föreskrivit ändringar i ett reglemente som antagits av föreningens stämma, skall ändringarna iakttas, även om beslutet om fastställande inte har vunnit laga kraft.

48 §

Fastställande av reglementet för en flottningsförening skall sökas hos miljötillståndsverket.

Miljötillståndsverket får i samband med handläggningen av ansökan göra sådana ändringar i ett antaget reglemente som lagen förutsätter samt sådana tillägg och ändringar som skall anses nödvändiga för att skydda föreningens medlemmars eller utomståendes rätt.

49 §

Ändring av reglementet för en flottningsförening kan sökas hos miljötillståndsverket av flottningsföreningen, av en enskild flottare eller av Forststyrelsen. Har ändringsförslaget inte behandlats vid föreningens stämma, skall denna beredas tillfälle att avge utlåtande om förslaget.

53 §

Den som har valt eller förordnat en med-

lem till styrelsen kan skilja denne från uppdraget även om dennes mandatperiod inte ännu har gått ut. En styrelsemedlem som har valts i enlighet med reglementet skall dock få arvode också för den återstående tiden, om inte miljötillståndsverket på ansökan av föreningen bestämmer något annat.

58 §

Flottningsföreningens styrelse skall se till att föreningens namn, hemort och området för samfällad flottning, styrelsemedlemmarnas namn och hemorter samt sättet på vilket föreningens namn tecknas och vilka som har rätt att teckna namnet anmäls till ett register som förs vid miljötillståndsverket och om vilket bestäms genom förordning. Till registret skall också anmälas fastställande eller ändring av föreningens reglemente och till anmälan skall fogas en officiellt bestyrkt kopia av beslutet.

59 §

För granskning av förvaltningen och räkenskaperna skall flottningsföreningen utse minst två revisorer samt suppleanter för dem. Miljötillståndsverket kan, om den finner skäl därtill, på ansökan av en medlem i föreningen eller Forststyrelsen, förordna en kompetent person att, utöver de revisorer som föreningen har utsett, under tjänsteansvar granska föreningens räkenskaper och avge berättelse därom till Forststyrelsen. Arvodet för en sådan revisor fastställs av miljötillståndsverket och betalas av flottningsföreningen.

61 §

Ersättning enligt 60 § i detta kapitel skall yrkas genom talan i tingsrätten.

62 §

Bedriver en flottningsförening något år inte flottning eller upphör samfällad flottning i vattendraget helt och hållet, skall miljötillståndsverket på ansökan av föreningens senaste styrelse eller, om den samfällda flottningen har upphört till följd av att flottningsstadgan har upphävts eller ändrats, på ansökan av forststyrelsen förordna en eller flera syssломän att i stället för styrelsen och med styrelsens befogenheter sköta föreningens angelägenheter samt vid behov dra försorg om att de utredningsåtgärder vidtas som

behövs för upplösning av föreningen. Föreningsstämmans beslutanderätt utövas härvid, om det är fråga om en angelägenhet som angår flottningen under ett visst år, av föreningens medlemmar under detta år samt i annat fall av syssломännen.

64 §

Fast egendom som enligt denna lag tillhör en flottningsförening eller som föreningen har förvärvat med stöd av 63 § 1 mom. i detta kapitel får föreningen överlåta eller låta inteckna för gäld endast om miljötillståndsverket på ansökan meddelat tillstånd därtill. Tillstånd får inte beviljas i fråga om egendom vars bevarande i flottningsföreningens besittning måste anses nödvändigt för fortsatt bedrivande av flottningen. Ovan nämnda egendom och därtill hörande anordningar och anläggningar får inte utmätas för annan än en i fastigheten intecknad fordran eller en fordran för vilken fastigheten annars utgör pant eller som har bättre förmånsrätt i fastigheten än den som inteckningen medför.

Överlåter en flottningsförening egendom som avses i 1 mom. eller annan egendom som tillhör föreningen, utan att det är fråga om realisering av lös egendom som är obrukbar eller som har blivit obehövlig, skall, om de inlutna medlen inte omedelbart används för anskaffande av egendom av motsvarande beskaffenhet, frågan om användningen av medlen genom ansökan hänskjutas till miljötillståndsverket för avgörande.

66 §

Kostnader för anskaffande av egendom av visst slag, som behövs för flottningen eller för arbeten som främjar föreningens verksamhet under flera år och som inte skall anses vara utbyggnads- eller underhållskostnader vilka skall amorteras enligt föreskrifter i flottningsstadgan eller enligt beslut av miljötillståndsverket, får enligt föreskrift i flottningsföreningens reglemente eller med stöd av miljötillståndsverkets beslut, som meddelats på ansökan, amorteras under senare år genom amorteringsavgifter som uppbärs hos virkesägare vilka är medlemmar i föreningen, med iakttagande av grunder som i fråga om varje slag av egendom och arbete har fastställts i reglementet eller särskilt av miljötillståndsverket.

67 §

Skall ett avtal som avses i 1 mom. anses medföra uppenbart oskäligen förmån för en utomstående, får tingsrätten, utom när den på talan av någondera avtalsparten har fastställt avtalet, på talan av en sådan medlem i flottningsföreningen som äger flottgods och som inte har medverkat till beslutet att ingå avtalet ändra avtalet tidigast från början av det flottningsår som följer efter året när avtalet ingicks. Har avtalet i ett sådant fall väsentligt ändrats, har den med vilken flottningsföreningen har ingått avtalet rätt att häva detta. Hävningsyrkandet skall framställas genom talan i tingsrätten.

Utan hinder av vad som ovan har sagts får tingsrätten på talan av en avtalspart eller en sådan medlem av föreningen som äger flottgods ändra ovan avsedda avtal om förhållandena har förändrats väsentligt och det finns synnerliga skäl att ändra avtalet.

68 §

En flottningsförening kan ha från dess övriga medel avskilda, enligt fastställda stadgar förvaltade fonder för utjämnande av kostnader för anskaffande och underhåll av egendom, för betalning av pensioner, för annan vård av funktionärer och arbetstagare samt för betalning av skatter, ersättningar och andra utbetalningar som förfaller till betalning först efter flottningsårets utgång. Föreningsstämmans beslut om att bilda en fond och anta stadgar för denna skall underställas miljötillståndsverket för fastställelse. Miljötillståndsverket får göra sådana ändringar i stadgarna som är nödvändiga för att föreningsmedlemmarnas intressen skall säkerställas.

76 §

Ett beslut av en flottningsförenings stämma som i strid med lag, flottningsstadga, flottningsförenings reglemente eller myndighetsföreskrift inskränker en föreningsmedlems rättigheter eller ålägger honom skyldigheter är ogiltigt i förhållande till honom, om han inte har deltagit i fattandet av beslutet. Frågan om beslutets ogiltighet kan genom ansökan hänskjutas att avgöras av miljötillståndsverket.

Om ett beslut av en flottningsförenings stämma eller en åtgärd av styrelsen annars strider mot lag, flottningsstadgan, flottnings-

förenings reglemente eller föreskrift av en myndighet, har den som vid tiden för fattandet av beslutet eller verkställandet av åtgärden var medlem av föreningen samt en styrelsemedlem rätt att klandra beslutet eller en åtgärd som medlemmen inte har godkänt. Klander skall anföras genom en ansökan som skall väckas hos miljötillståndsverket senast den sextionde dagen efter att beslutet fattades eller medlemmen fick del av styrelsens åtgärd eller, när det är fråga om uppbärande av tilläggsbelopp enligt 72 § 2 mom. i detta kapitel, när medlemmen fick del av den fördelningslängd som nämns i ifrågavarande moment.

78 §

När en flottningsförenings verksamhet upphör, skall de sysslomän som har tillsatts för att ha hand om utredningen realisera föreningens lösa egendom, om det inte skall anses nödvändigt att hålla kvar den i vattendraget med tanke på eventuellt fortsatt bedrivande av flottning. På motsvarande sätt skall flottningsföreningens fasta egendom realiseras, om det inte med tanke på ett ovan nämnt eller annat ändamål som tjänar nyttjandet av skog eller vattendrag är nödvändigt att hålla kvar den i vattendraget. Miljötillståndsverket skall på ansökan av sysslomännen förordna vilken fast egendom som skall realiseras. Övrig fast egendom överförs till staten genom miljötillståndsverkets beslut, om vilket gäller vad som föreskrivs i 14 § 3 mom. i detta kapitel.

85 §

En skiljedom skall avfattas skriftligen med anteckning om när och var den meddelades. Domen, som skall undertecknas av skiljemännen, skall tillställas det behöriga miljötillståndsverket. Ett exemplar av domen skall tillställas varje part såsom anges i 37 § lagen om skiljeförfarande.

86 §

En part som inte är nöjd med en skiljedom får söka ändring i den hos tingsrätten. Ett tvistemål som avser detta skall väckas inom 60 dagar från det domen gavs.

91 §

Har bestämmelsen i 1 mom. inte iakttagits, skall den lokala polisen på yrkande av den som saken gäller förordna en lämplig person till flottningsombud och underrätta den flottande, den kommunala miljövårdsmyndigheten och den regionala miljöcentralen om detta. Den som förordnats till flottningsombud har rätt att av den flottande få ett skäligen arvode för uppdraget. Uppkommer meningsskiljaktighet om arvodet, kan saken genom ansökan hänskjutas till miljötillståndsverket för behandling.

92 §

Flottas i ett vattendrag, där samfällad flottning inte är föreskriven, samtidigt två eller flere virkesägares virke och kan en virkesägares flottning vålla en annan virkesägare men, kan miljötillståndsverket på ansökan av en flottande för flottningen förordna en regleringschef, som opartiskt skall bevaka samtliga virkesägares intressen och sörja för att flottningen ordnas så att men undviks i den mån det är möjligt.

Regleringschefen har rätt att av de flottande få arvode för sitt uppdrag. Uppkommer meningsskiljaktighet om arvodets storlek eller om fördelningen mellan de flottande av skyldigheten att betala arvodet, skall saken genom ansökan hänskjutas till miljötillståndsverket för behandling.

Ett förordnande som miljötillståndsverket har meddelat med stöd av 1 mom. skall iaktas oberoende av om ändring söks i förordnandet.

93 §

Miljötillståndsverket kan för ett visst fall ge befrielse från skyldigheten att förse flottgodset med märke, om flottningen kan utföras så att osäkerhet inte uppkommer om vem virket tillhör.

96 §

Virke får flottas obarkat, om det säkert kan beräknas att flottningen kan slutföras inom ett år efter det att virket avverkats och annat inte följer av 1 kap. 19 § eller miljötillståndsverket inte på ansökan förbjudit

flottning av obarkat virke i vattendraget på grund av men som flottningen medför.

Kan flottningen inom nämnda tid inte slutföras, skall virket innan flottningen av det inleds vara ordentligt avbarkat. Om inte något annat följer av 1 kap. 19 §, får dock om sommaren syrfällt virke av lövträd ännu under följande år flottas obarkat, likaså annat virke under det andra året efter avverkningen, förutsatt att flottningen utförs såsom buntningsflottning och huvudsakligen på fjärdar samt med miljötillståndsverkets tillstånd också annars om det är påkallat av synnerligen viktiga skäl samt dessutom med beaktande av vad som föreskrivs i 2 kap. 1 a §.

Miljötillståndsverket kan föreskriva att ett beslut som verket meddelar enligt denna paragraf skall iaktas också om ändring söks i beslutet.

99 §

Har vid flottning i vattendraget blivit kvar sjunket eller sjunkande virke eller flottningsförnödenheter till men för vattnets lopp, samfärdseln, vattendragets användning för rekreation, fisket eller vattendragets nyttjande för annat ändamål, kan miljötillståndsverket på ansökan av en myndighet eller den som därav lider men ålägga den som underhåller vattendraget eller, om ingen sådan finns, den som senast bedrivit flottning i vattendraget, att inom utsatt tid rensa det vid äventyr att rensandet utförs på dens bekostnad som underhåller vattendraget eller utfört flottningen. Virke som vid rensning av vattendrag upptagits på någon annans bekostnad skall säljas på offentlig auktion.

Ett ärende som avses i 1 mom. behandlas som förvaltningstvångsärende enligt 21 kap. 3 §.

99 a §

Har flottningen upphört och saknas en verksam flottningsförening, kan den regionala miljöcentralen utan hinder av 30 § 3 mom. och 97—99 § i detta kapitel och, om åtgärden inte medför ändring eller följd enligt 1 kap. 12—15 eller 19 §, utan att ärendet handläggs i miljötillståndsverket rensa vattendraget från sjunkvirke och andra flottningsrester som medför fara eller men och som då tillfaller staten utan särskild anmälningsskyldighet.

6 kap.

Dikning

2 §

Kan dikning medföra i 1 kap. 15, 18 eller 19 § angiven ändring eller följd, skall för dikningen till denna del sökas tillstånd hos miljötillståndsverket. Tillstånd med stöd av 1 kap. 15 § behövs likväl inte till den del en dikning som utförs endast ovanför en bäck medför ändring av vattenföringen i bäcken. På rensning av bäck genom dikning skall oberoende av om tillstånd behövs eller inte tillämpas 2 kap. 3 §.

Är det för utförande av dikning nödvändigt att avlägsna eller ändra kraftverk, damm eller fast anordning, skall tillstånd därtill sökas hos miljötillståndsverket.

Det som i 2 eller 9 kap. föreskrivs om åtgärder som med stöd av de bestämmelser som anges i 1 mom. är beroende av tillstånd samt om tillstånden till sådana gäller på motsvarande sätt för åtgärder som är beroende av tillstånd enligt 1 mom. Tillstånd som avses i 2 mom. kan miljötillståndsverket meddela med beaktande av vad som föreskrivs om byggande i vattendrag. Miljötillståndsverket skall i tillståndsbeslutet även bestämma de ersättningar som på grund av dikningen, till den del miljötillståndsverkets tillstånd behövs, skall betalas för skada, men och annan förlust av förmån som åtgärden orsakar.

2 a §

Om dikningen förorsakar en sådan ändring som förbjuds i 1 kap. 15 a eller 17 a §, skall undantag som med stöd av nämnda paragrafer beviljas från förbudet behandlas av miljötillståndsverket. Angående undantag gäller vad som i 19 kap. 5 § föreskrivs om tillstånd av miljötillståndsverket.

10 §

Dikning får inte påbörjas innan frågan i enlighet med bestämmelserna i 19 kap. behandlats vid dikningsförrättning, om

1) det är fråga om dikning, till vilken enligt 2 § i detta kapitel i där nämnt avseende krävs tillstånd av miljötillståndsverket,

2) i dikningen ingår avlägsnande eller minskande av översvämningss område eller sänkande av mindre sjö som avses i 1 § 2 mom. i detta kapitel, eller till följd av dikningen riktningen för vattnens avrinning av-

sevärt ändras eller anläggande av skyddsvall eller pumpstation på annans mark är nödvändig för dikningen,

3) diket skall läggas under allmän väg, järnväg eller annan rälsbana eller om en bädd genom en sådan väg skall utvidgas och väghållaren eller järnvägens eller rälsbanans ägare inte har samtyckt till åtgärden, eller om

4) ingen överenskommelse om samfärdlik dikning nås.

11 §

Angående den tid inom vilken företaget skall genomföras enligt den dikningsplan som fastställdes vid dikningsförrättningen gäller vad som i 2 kap. 12 § 1 mom. föreskrivs om utsatt tid för byggnadsarbete som utförs med tillstånd av miljötillståndsverket. På förrättningen tillämpas vad som i nämnda lagrum föreskrivs om miljötillståndsverket.

12 §

Har någon vid dikning förfarit i strid med bestämmelserna i denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av dem, kan den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten i enlighet med 20 kap. 7 § besluta om behövliga rättelseåtgärder. Om det är fråga om överträdelse av en förbudsbestämmelse i 1 kap. eller om det i samband med beslutet om rättelseåtgärder blir nödvändigt att avgöra om tillstånd av miljötillståndsverket behövs eller att avgöra skillnaden mellan dikning och vattenståndsreglering eller blir det fråga om iakttagande av miljötillståndsverkets tillståndsbeslut, skall dock 21 kap. 3 § tillämpas. Den kommunala miljöförvaltningsmyndighetens befogenheter enligt detta moment hindrar inte heller i andra fall tillämpning av 21 kap. 3 §.

7 kap.

Vattenståndsreglering

2 §

För vattenståndsreglering som syftar till sänkning av en sjö för att den skall torrläggas helt eller delvis eller som kan förorsaka översvämning eller avsevärt vattenflöde annanstans i vattendraget eller någon annan i 1 kap. 12—15 eller 19 § avsedd skadlig el-

ler menlig förändring eller följd, skall tillstånd sökas hos miljötillståndsverket.

4 §

Kostnaderna för reglering som avses i denna paragraf skall betalas av den som beviljats tillståndet. Tillståndshavaren har inte rätt att yrka att andra skall delta i företaget eller i kostnaderna för det. Om någon annan än staten är sökande, får miljötillståndsverket yrka att sökanden ställer säkerhet för betalningen av de ersättningar som regleringen föranleder.

8 §

Nyttohavarens fastighet utgör pant för den kostnadsandel som enligt miljötillståndsverkets tillståndsbeslut hänför sig till fastigheten eller som vattenståndsregleringsbolaget har fastställt för fastigheten, jämte ränta, enligt vad 20 kap. jordabalken föreskriver.

Genomförs regleringen med tillstånd av miljötillståndsverket, skall miljötillståndsverket efter att beslutet meddelades, utan dröjsmål för anteckning i lagfarts- och inteckningsregistret anmäla de kostnadsandelar som framgår av tillståndsbeslutet, jämte ränta. Miljötillståndsverket skall likaså utan dröjsmål underrätta inskrivningsmyndigheten om att ändring har sökts i tillståndsbeslutet samt om innehållet i ett laga kraft vunnet avgörande som fullföljdsdomstolen har meddelat i saken.

Får regleringen genomföras utan tillstånd av miljötillståndsverket, skall vattenståndsregleringsbolagets syssломän anmäla de fastställda kostnadsandelarna jämte ränta för anteckning i lagfarts- och inteckningsregistret. Likaså skall syssломännen underrätta inskrivningsmyndigheten om andra än fullföljdsdomstolens avgöranden som ändrar de kostnadsandelar som ingår i miljötillståndsverkets tillståndsbeslut eller som har fastställts av vattenståndsregleringsbolaget.

9 §

Kommer alla de för vilka vattenståndsregleringen medför nytta överens om att utföra den såsom ett samfällt företag och kräver regleringen tillstånd av miljötillståndsverket, skall skriftligt avtal upprättas. I avtalet skall anges vars och ens andel i utförandet av arbetet och kostnaderna för företaget samt i de avtalsenliga rättigheter och skyldigheter som

var och en som är delaktig i företaget har. Om tre eller flera deltar i avtalet, skall i avtalsskriften också anges om någon, och i så fall vem, har rätt att företräda dem som deltar i avtalet vid domstol och annars i angelägenheter som gäller regleringen, samt nämnas en eller flere syssломän, som med förpliktande verkan för de i avtalet delaktiga kan tillställas stämning eller andra tillkännagivanden i angelägenheter som gäller regleringen. Avtalsskriften skall företes miljötillståndsverket för fastställelse i samband med ansökan om tillståndet.

10 §

I fråga om bolagets stadgar tillämpas på motsvarande sätt vad som i 6 kap. 27 § 2 mom. föreskrivs om dikning, dock så att i stadgarna också får tas in andra bestämmelser om bolagets organisation än de som anges i nämnda moment. För stadgarna skall sökas fastställelse av miljötillståndsverket. Bolagets angelägenheter skall handhas enligt de antagna stadgarna redan innan de fastställts. Har miljötillståndsverket i samband med fastställelsen bestämt att stadgarna skall ändras, skall de ändrade stadgarna följas även om fastställelsebeslutet inte har vunnit laga kraft.

11 §

Vid vattenståndsreglering skall på motsvarande sätt tillämpas vad som föreskrivs om dikning i 6 kap. 17 §, 27 § 3 mom. och 28—31 §. Klander och ogiltigförklaring av beslut som fattats vid en bolagsstämma skall dock yrkas genom ansökan hos miljötillståndsverket. Ett beslut i vilket bolagsmännens andel i bolaget eller fördelningen av kostnaderna har fastställts kan klandras inom tre månader och andra beslut inom 60 dagar från mötet. Ett yrkande, som i det fall som avses i 6 kap. 30 § görs om att den som drar nytta av den torrläggning regleringen har medfört skall åläggas att delta i kostnaderna för regleringen, skall framställas genom ansökan hos miljötillståndsverket.

12 §

Om en förändring i vattendraget som orsakats av vattenståndsregleringen medför avsevärd nytta för tillgodogörandet av vattenkraften, för bedrivande av flötning eller för ägaren av en anläggning i vattendraget eller

på dess strand, kan den som får en sådan förmån på yrkande genom ett beslut av miljötillståndsverket genom vilket tillstånd till regleringen beviljas, förpliktas att delta i kostnaderna för regleringen med ett skäligt belopp som högst motsvarar den nytta som vederbörande får av förändringen.

Framgår det efter att vattenståndsregleringen verkställt att en förmån som avses i 1 mom. av en orsak som inte kunnat förutses uppenbarligen är större eller mindre än vad som förutsattes när beslutet fattades, kan miljötillståndsverket i motsvarande mån höja eller minska det belopp som förmånstagaren skall betala. Ansökan härom skall väckas hos miljötillståndsverket inom ett år från den bolagsstämma vid vilken uträkningen av kostnadsfördelningen har godkänts, eller, om ändringen yrkas av den som får en förmån som avses i 1 mom., inom samma tid från att denne tillställdes meddelande om att uträkningen har godkänts.

13 §

Har staten verkställt vattenståndsregleringen, men nyttan av regleringen till stor del kommit andra till godo, kan miljötillståndsverket på ansökan av staten förordna att alla för vilka regleringen medfört nytta samfällt skall ombesörja åtgärder som avses ovan i denna paragraf, tillsätta de sysslomän som behövs samt delta i kostnaderna för åtgärderna i förhållande till den nytta som de har fått. För ändamålet kan bildas ett bolag för vattenståndsreglering.

Miljötillståndsverket kan, när det finns synnerliga skäl till det, på ansökan befria nyttohavare från att ta del i kostnaderna för en åtgärd som avses i 3 mom.

14 §

En påbörjad vattenståndsreglering får inte utan tillstånd av miljötillståndsverket lämnas oavslutad. Om miljötillståndsverket beviljar ett sådant tillstånd, skall i tillståndsbeslutet föreskrivas vilka åtgärder den som påbörjar regleringen skall vidta för att förebygga skada och men som föranleds av att arbetet avbryts och vilka ersättningar denne skall betala till vederbörande.

15 §

Om vattenståndsreglering i vattendrag inte kräver tillstånd av miljötillståndsverket där-

för att regleringen inte medför en sådan ändring eller följd som avses i 1 kap. 12—15 §, men förslagsställaren vill att de övriga för vilka regleringen medför nytta skall ta del däri, skall bestämmelserna om deltagande i samfällid dikning på motsvarande sätt iaktas.

8 kap.

Vattenreglering

1 §

Vill någon i syfte att utvinna, öka eller utjämna tillgången till vattenkraft, för att främja flottning eller samfärdsl, för att nyttja vatten såsom vätska, för bevattningsändamål, i syfte att bibehålla vattnets renhet, för rekreatiönsändamål, för fiskodling, i syfte att torrlägga mark eller för annat sådant ändamål i vattendrag fortlöpande reglera vattenståndet eller annars reglera vattnet, vartill även hänförs avledande av vatten i regleringssyfte från vattendraget eller del därav till ett annat, skall till vattenregleringen, om denna kan ge upphov till förändring eller följd som avses i 1 kap. 12—15 §, sökas tillstånd hos miljötillståndsverket.

3 §

Ansöker någon annan än staten om tillstånd till vattenreglering, skall sökanden, utom när den reglering som avses i ansökan uppenbarligen inte för någon annan medför sådan nytta som avses i 2 § 2 mom. i detta kapitel, inbjuda övriga nyttohavare att ta del i regleringen genom att anmäla detta hos miljötillståndsverket. Härvid skall miljötillståndsverket genom offentlig kungörelse uppmana nyttohavare att enligt bestämmelserna i 4 § i detta kapitel hos miljötillståndsverket anmäla sitt deltagande i företaget. Till ansökan om kungörelse skall fogas en plan för företaget, en utredning av allmän natur om vem som drar nytta av företaget och till vilket belopp nyttan uppskattas samt kostnadsförslag för företaget. Dessa handlingar skall under en tid som miljötillståndsverket bestämmer hållas tillgängliga i dess tjänsterum eller på ett ställe som miljötillståndsverket bestämmer och som anges i kungörelsen.

Har förslagsställaren i annat fall än i samband med tillståndsansökan anhållit om kungörelseförfarande, skall ansökan om tillstånd

till företaget göras inom ett år efter kungörelsetidens utgång, om inte miljötillståndsverket på ansökan har utsatt en förlängd tid för ändamålet.

Har vid ansökan om kungörelse framlagts en plan som uppenbarligen är av den beskaffenhet att tillstånd till reglering i enlighet med planen inte kan meddelas, får miljötillståndsverket inte bifalla ansökan om kungörelse.

4 §

Vill en nyttohavare som enligt 2 § 1 mom. i detta kapitel har rätt därtill bli delaktig i ett regleringsföretag som någon annan har väckt, skall nyttohavaren skriftligen anmäla detta till miljötillståndsverket inom den i 3 § 1 mom. i detta kapitel avsedda tid som föreskrivs i kungörelsen. Har en sådan anmälan gjorts till miljötillståndsverket och finner denna att förutsättningar för deltagande föreligger, skall miljötillståndsverket, då ansökan om tillstånd hänskjutits till det för behandling, anvisa sökanden att vidta åtgärder som avses i 15 § i detta kapitel.

5 §

Miljötillståndsverket kan på ansökan ålägga en nyttohavare som inte velat delta i regleringen att till den som utför regleringsföretaget i förhållande till den nytta nyttohavaren har därav betala en avgift som fastställs i enlighet med 21 § i detta kapitel. Staten skall inte anses vara en sådan nyttohavare som här avses, om inte regleringen omedelbart medför nytta för statens egendom eller för ett företag vars förverkligande staten inlett för att få eller säkerställa en förmån som avses i 2 § 2 mom. i detta kapitel.

8 §

Har hos miljötillståndsverket ansökts om tillstånd till två särskilda regleringsföretag, som åtminstone till viss del gäller samma del av ett vattendrag, och anser miljötillståndsverket att företagen lämpligen kan förenas, skall miljötillståndsverket uppmana sökandena att inom en viss tid komma överens om att starta ett samfällt företag. När en sådan överenskommelse inte och kan företagen inte särskilt för sig förverkligas, skall tillstånd beviljas för det företag som i ekonomiskt avseende och ur allmän synpunkt är mera förmånligt.

10 §

I fråga om reglering skall i tillämpliga delar iakttas vad som föreskrivs om byggande i vattendrag i 2 kap. 2 § 1 och 4 mom., 3 och 4 § samt 12—32 §.

10 a §

Det skall bestämmas att sådana villkor i ett regleringstillstånd som är betydande för vattenmiljön och dess användning skall ses över på bestämda tider, om inte detta av särskilda skäl skall anses vara uppenbart obehövligt. Vid översynen skall i tillämpliga delar iakttas de bestämmelser som avses i 6 och 10 § i detta kapitel. I tillståndsbeslutet skall föreskrivas när ansökan senast skall göras om översyn av nämnda tillståndsvillkor och vilken utredning som då skall lämnas. Har tillståndshavaren inte inom utsatt tid gjort en sådan ansökan, kan miljötillståndsverket på ansökan av behörig myndighet eller den som lider skada eller men bestämma att tillståndet skall förfalla och härvid meddela behövliga föreskrifter.

Utan hinder av 1 mom. kan på vattenreglering tillämpas de bestämmelser i denna lag med stöd av vilka ingrepp i ett lagakraftvunnet tillståndsbeslut eller dess innehåll annars kan göras. Innehåller tillståndsbeslutet inte av särskilda skäl en föreskrift som nämns i 1 mom., kan en behörig myndighet av vägande skäl hos miljötillståndsverket ansöka om översyn enligt 1 mom.

10 b §

När en utredning har gjorts enligt 1 mom., får den regionala miljöcentralen, fiskerihushållningsmyndigheten eller kommunen, om verkningarna enligt 1 mom. inte annars i tillräcklig mån kan minskas, hos miljötillståndsverket ansöka om att tillståndsvillkoren skall ses över eller att nya bestämmelser skall utfärdas.

En förutsättning för en översyn är att nytan med tanke på allmän fördel är betydande med hänsyn till rådande förhållanden. Översynen får inte heller avsevärt minska den nytta som vattenregleringen totalt medför eller väsentligt ändra det ursprungliga syftet med regleringen, utom när syftet inte längre har någon betydelse. Är det uppenbart att det finns förutsättningar för en översyn, kan miljötillståndsverket, om utredningen i ansökningshandlingarna inte är tillräcklig,

ålägga också tillståndshavaren att ge in behövlig tilläggsutredning till miljötillståndsverket. I ett sådant beslut av miljötillståndsverket får ändring inte sökas särskilt. Om tillståndshavaren inte inom utsatt tid ger in tilläggsutredningen till miljötillståndsverket, kan den utföras på hans bekostnad. Vid översynen skall de bestämmelser som avses i 10 § i detta kapitel iakttas i tillämpliga delar.

11 §

Miljötillståndsverket kan på nyttohavarens ansökan förordna att för regleringens verkställande samt anordningarnas och anläggningarnas underhåll skall bildas ett bolag för vattenreglering även i andra fall än de som nämns i 1 mom. och också då regleringen har påbörjats före denna lags ikraftträdande. De som av regleringen får sådan nytta som nämns i 2 § i detta kapitel är skyldiga att ta del i bolaget, om inte miljötillståndsverket av särskilda skäl beviljar någon av dem befrielse.

13 §

Bolagsmän i ett bolag för vattenreglering är, förutom förslagsställaren och de som enligt 4 § i detta kapitel anmält att de vill delta i regleringen, också de nyttohavare som bolaget enligt 20 § i detta kapitel senare antagit till bolagsmän. Även dikningsbolag eller bolag för vattenståndsreglering får vara delaktiga i regleringen, om miljötillståndsverket anser det befogat, likaså flottningssöreningar.

16 §

För bolagets stadgar, i vilka också får tas in andra än i 1 mom. nämnda bestämmelser om bolagets organisation, skall fastställelse sökas hos miljötillståndsverket. Bolagets angelägenheter skall handhas enligt de antagna stadgarna redan innan de har fastställts. Har miljötillståndsverket i samband med fastställelsen bestämt att stadgarna skall ändras, skall de ändrade stadgarna följas även om fastställelsebeslutet inte har vunnit laga kraft.

19 §

Beträffande regleringskostnader samt för-

skottsavgifter som bolagsmännen skall betala gäller i motsvarande delar vad som föreskrivs om dikning i 6 kap. 17 § och 29 § 1—3 mom., dock så att klander angående kostnadernas fördelning skall anföras inom tre månader efter bolagets stämma genom en ansökan mot bolaget som skall väckas hos miljötillståndsverket.

20 §

En nyttohavare har rätt att ansluta sig till ett redan bildat bolag för vattenreglering, om grundad anledning skall anses föreligga för nyttohavarens inträde såsom bolagsman. Om antagande av ny bolagsman beslutar bolagets stämma. Den som inte har antagits till bolagsman kan hänskjuta frågan om sin rätt att ansluta sig såsom bolagsman till miljötillståndsverket för avgörande. Ansökan om detta skall anhängiggöras inom tre månader efter det vederbörande fått del av stämmans beslut.

En bolagsman i ett bolag för vattenreglering har rätt att utträda ur bolaget, om den nytta som företaget medfört för honom är avsevärt mindre än den nytta som vid bolagets bildande antogs komma honom till del. Anser bolagets stämma att ovan nämnda förutsättning för utträde inte föreligger, gäller om hänskjutande av stämmans beslut till miljötillståndsverket för avgörande på motsvarande sätt vad som föreskrivs i 1 mom.

21 §

Förändras förhållandena väsentligt, kan på ansökan av vederbörande eller på åtgärd av miljötillståndsverket årsavgiften höjas eller sänkas eller betalningsskyldigheten upphävas.

22 §

Har miljötillståndsverket med stöd av 5 § i detta kapitel förpliktat en nyttohavare att betala avgift till den som verkställt regleringen, kan miljötillståndsverket, om ett bolag för vattenreglering har verkställt regleringen, på ansökan av den betalningsskyldige förordna en lämplig person att i samband med revision som föreskrivs i stadgarna granska bolagets räkenskaper och förvaltning. En på detta sätt förordnad revisor skall avge berättelse över revisionen till den myndighet som utövar tillsyn över regleringen. Myndigheten skall se till att berättelsen hålls tillgänglig för dem som saken gäller. Bola-

get skall betala arvode till revisorn. Nås inte överenskommelse om arvodets storlek, kan saken genom ansökan hänskjutas till miljö-tillståndsverket för avgörande.

Har reglering verkställt av någon annan än ett bolag för vattenreglering, kan miljö-tillståndsverket på ansökan av den betalningsskyldige förplikta den som verkställt regleringen att lämna utredning om användningen av avgiften till den myndighet som utövar tillsyn över regleringen och hos vilken utredningen skall hållas tillgänglig för sökanden.

9 kap.

Avledande av vatten för användning såsom vätska och tagande av grundvatten

2 §

Om någon som inte äger ett vattenområde eller är delägare i det vill avleda vatten från vattendraget för att användas såsom vätska för annat ändamål än för hushållsvatten eller såsom hushållsvatten med följder som enligt 1 § i detta kapitel inte får vållas, kan miljö-tillståndsverket på ansökan bevilja tillstånd därtill samt till att anordningar som behövs för ändamålet får placeras på ett vattenområde som tillhör någon annan. Detsamma gäller om vattenområdets ägare eller en delägare i vattenområdet vill avleda vatten från området för att användas såsom vätska och åtgärden, med beaktande av vad som föreskrivs i 1 kap. 16 § förorsakar ändring eller följd som avses i 12—15 § i samma kapitel.

3 §

Vill flera sökande avleda vatten från ett vattendrag för ändamål som på grund av vad som har sagts ovan skall anses likvärdiga och kan det inte anses skäligt att begränsa sökandens rätt, har den av sökandena företrädare som äger det vattenområde som åtgärden gäller eller större delen därav samt, om sökandena även i detta avseende är likvärdiga, den sökande som först givit in sin ansökan till miljö-tillståndsverket.

4 §

Kan inte till hushållsvatten tjänligt vatten annars utan oskäliga kostnader i tillräcklig

mängd fås, kan miljö-tillståndsverket på ansökan berättiga den som är i behov av vatten att från annans mark ta grundvatten till hushållsvatten samt där vidta åtgärder som behövs för ändamålet, förutsatt att vattnet fortfarande förslår även för ägarens behov samt för behoven hos dem som är bosatta på hans mark, bosättning som kan väntas uppstå där samt företag som är belägna där och åtgärden inte vållar dessa oskälig störning eller oskäligt men. Under dessa förutsättningar kan också beviljas rätt att avleda grundvatten från en annans område för att användas i sådan industriell eller annan ekonomisk verksamhet för vilken tillgång till grundvatten är av synnerlig vikt. En sådan rätt kan genom miljö-tillståndsverkets beslut på ansökan upphävas, om de förhållanden som inverkat på beviljandet väsentligt har förändrats, samt mot ersättning också när ett sådant användningsbehov som skall anses vara viktigt för ägaren själv kräver det.

Förutsätter ett i tekniskt och ekonomiskt avseende ändamålsenligt ordnande av vattenanskaffningen för ett företag som tillgodoser en kommuns eller ett större antal förbrukares behov av huvudsakligen hushållsvatten eller av annan vattenanskaffning för allmänt behov att grundvatten på en annans område tas i bruk, kan miljö-tillståndsverket utan hinder av vad som sägs i 1 mom. på ansökan meddela tillstånd därtill och till åtgärder som behövs för ändamålet. Ett sådant tillstånd får dock inte beviljas för avledande av vatten till en plats utanför orten, om detta innebär att ett motsvarande behov på orten inte i skälig omfattning kan tillgodoses.

Är en åtgärd som avser tagande av grundvatten från ett område som tillhör en annan av sådan beskaffenhet att därtill av någon annan än i denna paragraf nämnd orsak måste utverkas tillstånd av miljö-tillståndsverket, skall vid sidan av ovan nämnda bestämmelser också iakttas vad som nedan föreskrivs om ett sådant tillstånd.

7 §

Till en åtgärd som avses i 1 kap. 18 § och som orsakar däri nämnda påföljder samt för anläggande av sådan annan än tillfällig grundvattentäkt som är planerad för tagande av en vattenmängd om minst 250 kubikmeter i dygnet skall sökas tillstånd hos miljö-tillståndsverket. Detsamma gäller även ut-

vidgande av tidigare anlagd grundvattentäkt eller av dess användning i sådan omfattning eller med sådana följder som avses ovan samt andra åtgärder än tagande av grundvatten, om grundvattenförekomsten annat än tillfälligt minskar med minst 250 kubikmeter grundvatten om dygnet som en följd av åtgärderna.

En grundvattentäkts ägare får även i andra fall än de som avses ovan i denna paragraf genom ansökan till miljötillståndsverket hänskjuta en fråga som gäller att verket skall pröva och genom tillståndsbeslut fastställa förutsättningarna för en åtgärd som avser anläggning eller ändrande av grundvattentäkt samt de skyldigheter som eventuellt följer av åtgärden.

8 §

För anläggande av grundvattentäkt och för annan åtgärd som avses i 1 kap. 18 § får beviljas tillstånd, om nyttan av åtgärden, när man i fråga om dess förverkligande i tillämpliga delar beaktar bestämmelserna i 6 § i detta kapitel, är avsevärt större än därav följande skada, men och annan förlust av förmån.

Tillstånd till en åtgärd som avses i 1 mom. får dock inte beviljas, om åtgärden leder till att vattentillgången till förfång för bosättningen och näringslivet förhindras eller försvåras på ett vidsträckt område eller åtgärden har andra, med följderna i 2 kap. 5 § jämförbara följder för miljöns funktioner eller naturförhållandena och verkningarna av förändringen inte kan förhindras genom arrangemang i samband med åtgärden. Dessamma gäller åtgärder som har den följden att grundvattnet på ett viktigt eller för vattenanskaffning lämpligt annat grundvattenområde kan bli farligt för hälsan eller dess kvalitet annars försämras väsentligt eller som kan få andra följder som nämns i 8 § miljöskyddslagen.

12 §

Förorsakar användningen av en grundvattentäkt som anlagts innan denna lag trätt i kraft eller vars anläggande eller ändring inte har förutsatt tillstånd av miljötillståndsverket skada eller men, har den som lidit skada därav rätt att på ansökan få saken handlagd av miljötillståndsverket för meddelande av föreskrifter om användningen av vattentäkten samt ersättande av skada och men som användningen medför. Användningen av

vattentäkten får dock inte därvid inskränkas, om inte ett allmänt intresse eller andra synnerligen vägande skäl kräver det, och ersättning för skada och men som vattentäkten förorsakar får inte heller föreskrivas att betalas för längre tid än för de senaste fem åren innan ansökan gjordes.

13 §

För att öka eller säkerställa vattentillgången för en grundvattentäkt som har anlagts med stöd av ett tillstånd som avses i denna lag, kan miljötillståndsverket, om ett allmänt behov kräver det, på ansökan begränsa tagande av vatten från en annan grundvattentäkt, även om denna används med stöd av tillstånd. Skada, men och annan förlust av förmån som begränsningen vållar skall ersättas. Är begränsningen så avsevärd att den inrättning som drabbas förlorar sin betydelse, kan sökanden på ägarens yrkande åläggas att inlösa inrättningen.

14 §

Vållar långvarig torka eller annan därmed jämförbar orsak avsevärd minskning av tillgången till grundvatten, kan miljötillståndsverket på ansökan ålägga ägaren av en grundvattentäkt att för viss tid begränsa den vattenmängd som får tas ur vattentäkten, om begränsningen är behövlig för att säkerställa nödvändig tillgång till hushållsvatten i vattentäktens omgivning. För uppenbart oskälig skada som begränsningen medför kan det bestämmas att vattentäktens ägare skall få ersättning. I betalningen av denna skall alla som tar grundvatten och för vilka begränsningen medför väsentlig nytta ta del, om inte nyttan av begränsningen huvudsakligen tillfaller sökanden. Om ersättningen inte kan fastställas i samband med ansökan om begränsning, får fastställande av ersättningen senare särskilt sökas hos miljötillståndsverket.

15 §

Orsakar utnyttjandet av tillstånd som beviljats för en åtgärd som avses i 1 kap. 18 § betydande men som inte förutsattes när tillståndet beviljades, kan tillståndsvillkoren ändras på ansökan av den som lider men eller, då det är fråga om allmän fördel, på ansökan av behörig myndighet, eller tillståndet kan dras in, om det är fråga om väsentligt men. Bestämmelser om ändring av ett

tillstånd till följd av förändrade förhållanden finns i 2 kap. 28 §. Ersättning enligt den nämnda paragrafen skall dock inte fastställas, om föreskrifterna om ändring av tillståndsvillkoren meddelas för undvikande av en sådan följd som avses i 8 § miljöskyddslagen.

16 §

För inledande av vatten i marken enligt 1 mom. krävs tillstånd av miljötillståndsverket. Tillstånd får inte beviljas, om åtgärden kan orsaka följder som avses i 8 § miljöskyddslagen. I övrigt gäller om tillstånd vad som föreskrivs om ett tillstånd enligt 8 § i detta kapitel.

18 §

Skall enligt denna lag tillstånd av miljötillståndsverket utverkas för avledande av vatten från ett vattendrag eller för tagande av grundvatten, och kommer ledningen att dras genom någon annans område, skall i tillståndsbeslutet på sökandens begäran tas in föreskrifter om hur företaget med beaktande av 1 mom. skall genomföras. Om tillstånd av miljötillståndsverket inte krävs eller tillståndsbeslutet saknar föreskrifter om hur ledningen skall anläggas och överenskomelse om anläggningen av ledningen inte träffas med områdets ägare, kan ärendet hänskjutas till den kommunala miljövärdsmyndigheten, eller, om ledningen kommer att dras genom flera kommuners område, genom ansökan hos miljötillståndsverket för avgörande.

19 §

Avleds vatten från vattendrag för att användas såsom vätska för ändamål som av hygieniska eller andra viktiga allmänna skäl förutsätter att vattnet bibehålls rent, kan miljötillståndsverket på begäran av sökanden i tillståndsbeslutet om avledande av vattnet, när ett sådant meddelas, eller på särskild ansökan föreskriva att ett visst jord- eller vattenområde omkring vattentäkten skall utgöra vattentäktens skyddsområde. Utan miljötillståndsverkets tillstånd får inte på skyddsområdet, som inte får göras större än vad oundgängligt behov förutsätter, hållas cistern, upplag, avlopp, ledning eller annan inrättning, från vilken ämne som förorenar vattnet

kan komma in i vattendraget, eller utövas verksamhet som på ett skadligt sätt kan försämra beskaffenheten av det vatten som erhålls ur vattentäkten. Likaså kan, om synnerliga skäl kräver det, ges tillstånd att på skyddsområde avlägsna träd och annan växtlighet. Miljötillståndsverket skall, med beaktande av ändamålet med den vattentäkt som skall skyddas, i sitt beslut meddela föreskrifter om behövliga skyddsåtgärder och andra inskränkningar i fråga om användning av skyddsområdet. Ett tidigare beslut hindrar inte miljötillståndsverket att på ansökan av en part eller myndighet i ett nytt beslut bestämma nya eller mildra tidigare inskränkningar i fråga om användningen av skyddsområdet.

Sökanden skall ersätta skada, men eller annan förlust av förmån som en skyddsområdesföreskrift tillfogar någon annan.

Ett beslut som inskränker användningen av ett skyddsområde skall iakttas oberoende av om ändring söks i beslutet.

Bestämmelser om gemensam behandling i vissa fall av en ansökan om avvikelse från ovan nämnda skyddsområdesföreskrifter och en ansökan om miljötillstånd ingår i 39 § miljöskyddslagen.

20 §

Miljötillståndsverket kan, om det av hygieniska skäl eller för att grundvattnet skall hållas rent annars provas vara påkallat av ett angeläget behov, i tillståndsbeslutet angående anläggandet av en grundvattentäkt eller på särskild ansökan föreskriva att ett visst område omkring vattentäkten skall utgöra vattentäktens skyddsområde, på vilket utan tillstånd av miljötillståndsverket inte får finnas bostadshus eller annan byggnad för regelbunden vistelse eller upplag, cistern, ledning, avlopp eller inrättning från vilken orenlighet eller annat ämne som inverkar på vattnets beskaffenhet kan komma in i grundvattnet, inte heller utövas verksamhet som på ett skadligt sätt kan försämra beskaffenheten av det vatten som fås ur vattentäkten.

21 §

När det är fråga om sådant avledande av vatten eller tagande av grundvatten som avses i 19 § 1 mom. eller 20 § 1 mom. i detta kapitel, kan miljötillståndsverket på ansökan bevilja rätt att använda eller inlösa ett jord- eller vattenområde som behövs för de bas-

sånger, anläggningar och anordningar som behövs för hantering av vattnet.

22 §

Den som enligt detta kapitel har tillstånd att avleda eller ta vatten har rätt att i kris- och störningssituationer som gäller vattenanvändning utan tillstånd av miljötillståndsverket tillfälligt förse sådana områden med vatten som inte nämns i tillståndet, om detta är nödvändigt för att säkerställa att en kommun eller en större grupp förbrukare får vatten eller annars för att säkerställa ett ur allmän synpunkt viktigt vattenverks verksamhet eller av något jämförbart vägande skäl.

10 kap.

Ledande av avloppsvatten

Allmänna bestämmelser

1 §

Med avloppsvatten avses vatten som använts såsom vätska och som inte längre skall användas. Till avloppsvatten hänförs också annan vätska som inte längre används samt vatten från begravningsplats, upplagsplats eller annat dylikt område, om i vattnet finns främmande ämnen i menlig omfattning.

Om hindrande av sådan förorening av miljön som avloppsvatten förorsakar bestäms i miljöskyddslagen.

2 §

Med avlopp avses öppen bädd eller annan ledning som har anlagts huvudsakligen för avledande av avloppsvatten. Till avlopp hänförs även därtill anslutna anordningar, såsom avloppsbrunnar och pumpinrättningar.

Ett dike i vilket i väsentlig omfattning flyter avloppsvatten, skall betraktas såsom avlopp. Om förklarande av dike för avlopp i vissa fall bestäms i 48 § miljöskyddslagen.

Vad som i detta kapitel föreskrivs om dike gäller också annan bädd som avses i 1 kap. 2 §.

Inledande av avloppsvatten i någon annans dike

6 §

Är det för ändamålsenligt avledande av avloppsvatten nödvändigt att ett dike som tillhör någon annan används och ger inte

markägaren eller någon annan som har rätt att använda diket sitt samtycke, kan den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten bevilja rätt därtill, om detta inte medför oskäligt men, med beaktande i tillämpliga delar av vad som föreskrivs i 7 § 2 mom i detta kapitel. Ansluter sig saken till ett miljötillståndsärende, beviljas rätten av den myndighet som avses i 31 § miljöskyddslagen.

Den som leder in avloppsvatten i någon annans dike, är skyldig att utföra sådana arbeten för utvidgning, istandsättning och underhåll av bädden som orsakas av avloppsvattnets inledande samt att även annars se till att inledandet av avloppsvatten inte medför skada som kunde undvikas med skäliga kostnader. Vid behov kan den myndighet som avses i 1 mom. meddela föreskrifter om hur arbetet skall utföras. Om en sådan föreskrift meddelas för att rätta något som i strid med detta moment gjorts eller försummats, skall också 20 kap. 7 § iakttas.

Medför en åtgärd som avses i 2 mom. nytta för någon annan, skall i fråga om dennes skyldighet att delta i kostnaderna för åtgärderna och förfarandet då förordnande om deltagande ges på motsvarande sätt tillämpas vad som föreskrivs om dikning.

Förutsätter inledande av avloppsvatten enligt denna paragraf miljötillstånd, skall sökanden anvisas att söka sådant tillstånd.

Inledande av avloppsvatten i avlopp

7 §

Är det för ändamålsenligt avledande av avloppsvatten nödvändigt att ett avlopp dras genom annans mark och samtycker inte markägaren till detta, tillämpas på motsvarande sätt vad som i 6 § i detta kapitel föreskrivs om inledande av avloppsvatten i någon annans dike.

Öppet avlopp får inte dras genom annans tomt, byggnadsplats, trädgård, upplagsplats, badstrand eller annat område för särskilt bruk, om därav genom avloppsvattnets beskaffenhet kan förorsakas avsevärt men, och inte heller annars genom ett sådant område utan ägarens samtycke. Rörelse skall göras vattentätt när förhållandena kräver det.

Bestämmelserna i 6 § 4 mom. i detta kapitel gäller i tillämpliga delar också inledande av avloppsvatten i avlopp.

8 §

Dras avlopp under allmän eller enskild

väg, järnväg eller annan rälsbana, tillämpas på motsvarande sätt vad som i 2 kap. 24 och 25 § föreskrivs om byggande i vattendrag, dock så att om det är fråga om dragande av avlopp under en enskild väg och frågan om anläggningen av avloppet inte i övrigt skall handläggas av miljötilståndsverket eller den regionala miljöcentralen, skall frågan handläggas av den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten.

9 §

Avlopp skall underhållas av ägaren. Försummas underhållet, kan den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten på anhållan av den som lider men genom beslut föreskriva att arbeten som underhållet kräver skall utföras inom utsatt tid med iakttagande av vad som föreskrivs i 20 kap. 7 §. Dessutom gäller bestämmelserna i miljöskyddslagen.

10 §

Vill någon inleda avloppsvatten eller vatten som skall avlägsnas för torrläggning av mark i någon annans avlopp och kan det ske utan att medföra nämnvärt men och, när det är fråga om röravlopp, utan att ändringar i avloppet och därtill hörande anordningar krävs, kan den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten bevilja rätt till sådant avledande av vatten. Har saken anknytning till ett miljötilståndsärende, beviljas rätten av den myndighet som är behörig enligt 31 § miljöskyddslagen.

Den som beviljas rätten är skyldig att för avloppets anläggningskostnader betala en ersättning som är skälig enligt avloppets dåvarande skick och som högst motsvarar den andel som enligt de grunder som anges i 15 § i detta kapitel skulle vara dennes om det vore fråga om ett samfällt avlopp. Den som beviljas sådan rätt är också skyldig att delta i kostnaderna för avloppets framtida underhåll med ett skäligt belopp, som högst motsvarar den andel som följer av grunderna i ovan nämnda paragraf. Nås inte överenskommen om ersättningen, bestäms den av den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten eller av den myndighet som avses i 31 § miljöskyddslagen.

Måste arbeten som avses i 6 § i detta kapitel utföras därför att vatten inleds i ett avlopp som tillhör någon annan, iakttas på motsvarande sätt vad som föreskrivs i nämnda paragraf.

Bestämmelserna i denna paragraf gäller inte avlopp som avses i lagen om allmänna vatten- och avloppsverk (982/1977).

16 §

I fråga om samfällt avlopp skall i tillämpliga delar iakttas vad som föreskrivs i 6 kap. 17, 18, 20—29, 31 och 31 a §. Frågor som gäller ombildande av avlopp till samfällt avlopp, delägarnas i samfällt avlopp inbördes förhållanden samt avloppsbolag skall dock handläggas av miljötilståndsverket.

17 §

Kan ett redan existerande avlopp eller en del därav ändamålsenligt tillgodogöras för ett samfällt avlopp, kan miljötilståndsverket på ansökan av den som anlägger det nya avloppet bevilja rätt eller på ansökan av den som äger det redan existerande avloppet ålägga skyldighet att lösa in det tidigare avloppet till det värde som detta skall anses ha vid den tidpunkt då det nya avloppet anläggs.

11 kap.

Ersättningar

2 §

Föranleds vattenflöde, förorening av vattendrag eller grundvatten eller någon annan skada av att en i denna lag avsedd anordning eller anläggning som har uppförts eller är under uppförande i vattendrag eller på dess strand, eller dike, vattenledning, avlopp eller annan sådan ledning av annan än yttre orsak av undantagsnatur kommit i olag, svarar ägaren och, om egendomen överlåtits i någon annans besittning, innehavaren och ägaren solidariskt för skadan, även om skadan inte har berott på oaktsamhet hos dem.

I fall som avses ovan i 1 mom. skall dock den som inte uppsåtligen eller av oaktsamhet förorsakat skadan endast ersätta sådan skada som omedelbart har drabbat någon annans egendom.

Om en miljöskada som avses i lagen om ersättning för miljöskador orsakas av en funktionsstörning som avses i 1 mom., skall i fråga om ersättning för miljöskadan i stället för denna paragraf tillämpas lagen om ersättning för miljöskador. Ärendet handläggs då av tingsrätten, om det inte enligt

72 § miljöskyddslagen skall behandlas av miljötillståndsverket. Angående ägaren och innehavaren gäller därvid vad som i lagen om ersättning för miljöskador föreskrivs om verksamhetsutövare som avses i lagen i fråga.

Angående skada som avses i 1 kap. 25 § och 5 kap. 79 § i denna lag gäller i tillämpliga delar vad som föreskrivs ovan i 2 mom.

3 a §

Om en åtgärd enligt denna lag vållar personskada tillämpas skadeståndslagen. Förorsakas personskadan av förorening av vatten, skall dock utan hinder av bestämmelserna i detta kapitel tillämpas vad som föreskrivs i lagen om ersättande för miljöskador. Ett ärende som gäller ersättande av personskada behandlas i tingsrätten.

8 §

När tillstånd till en viss åtgärd beviljas med stöd av denna lag, skall det även bestämmas om och till vilket belopp ersättning skall betalas för skada, men eller annan förlust av förmån, om inte något annat följer av 16 kap. 24 §.

I samband med ett tillståndsärende kan miljötillståndsverket också behandla ett yrkande om ersättning för skada som den verksamhet som ansökan gäller har vållat innan tillståndsärendet avgjordes, om inte detta medför betydande dröjsmål. Om miljötillståndsverket inte behandlar yrkandet i anslutning till tillståndsärendet, behandlas det som ett separat ärende. I ett avgörande som gäller separat behandling av ett ersättningsyrkande får ändring inte sökas genom besvär.

Ersättning för skada som inte förutsågs när tillståndet beviljades kan utan hinder av ett tidigare avgörande yrkas genom ansökan hos miljötillståndsverket, eller om det är fråga om tillstånd som beviljats av den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten, hos ifrågavarande myndighet. I samband därmed kan miljötillståndsverket behandla ett yrkande om ersättning för skada som med avvikelse från tillståndet vållats genom samma åtgärd.

Ersättning med anledning av en åtgärd som grundar sig på denna lag och för vilken tillstånd inte krävs, eller för skada som avses i 2 § i detta kapitel skall yrkas genom ansökan hos miljötillståndsverket, om det inte är fråga om ett ärende som skall behandlas av tingsrätten. Ersättning för skada

som avses i 1 § 3 mom. i detta kapitel skall yrkas i anslutning till tillståndsärendet eller, om detta inte är möjligt, sökas särskilt hos den myndighet som är behörig i tillståndsärendet.

Ersättning för annan än ovan nämnd skada i anslutning till dikning söks hos den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten, om inte ärendet skall handläggas vid dikningsförrättning.

Om fastställande av ersättningar i vissa fall bestäms i 16 kap. 24 §.

I ett ovan nämnt avgörande enligt 2 mom., som gäller handläggning av ersättningsyrkande, får ändring inte sökas.

9 §

Gäller överenskommelsen fast egendom som är intecknad, eller egendom i vilken har fastställts företagsintekning, måste överenskommelsen godkännas av den som innehar ifrågavarande rätt.

10 §

Fastställd ersättning skall bestämmas att utbetalas i ett för allt, om det inte är fråga om fall som avses i 11 § i detta kapitel eller andra särskilda skäl kräver att ersättningen betalas på bestämda tider. För ersättning som skall betalas på bestämda tider kan på yrkande av ersättningstagaren föreskrivas att en säkerhet som miljötillståndsverket godkänner skall ställas.

11 §

Om de som saken gäller inte når en överenskommelse om elektrisk kraft som skall tillhandahållas enligt 1 mom., skall miljötillståndsverket fastställa den kraftmängd som levereras, hur den levereras, fördelningen på dygnets och årets olika delar samt övriga behövliga villkor.

12 §

Medför en åtgärd för vilken tillstånd skall sökas enligt denna lag att tillgången till vatten från ett visst område förhindras eller försvåras avsevärt, skall miljötillståndsverket på yrkande av vederbörande bestämma att den skada som härigenom uppkommer i stället för att ersättas i pengar skall gottgöras områdets ägare eller den som med stöd av annan särskild rätt tar vatten därifrån så att för

den som har rätt till ersättning anläggs en ny brunn eller fördjupas en tidigare brunn eller förlängs vattenledning eller till dennes förfogande ställs en annan vattentäkt med därtill hörande anordningar, vilka motsvarar skäligen krav, samt ledning som behövs för ledande av vattnet till dennes tomt eller byggnadsplats. För underhållet av anordningarna och anläggningarna svarar den som har rätt till ersättning, om inte miljötillståndsverket med beaktande av förhållandena föreskriver något annat.

Förorsakar anläggning eller nyttjande av vattentäkt ersättningsskyldighet som avses i 1 mom., kan den som har rätt till ersättning, om det utan oskäligen kostnader och utan att vattentäktens användningsändamål äventyras är möjligt, i stället för ersättning i pengar beviljas rätt att från vattentäkten, så länge den används, få en vattenmängd som högst motsvarar hans tidigare förbrukning och som fastställs av miljötillståndsverket, till ett pris som motsvarar vattnets andel i vattentäktens driftskostnader. En ledning som i detta syfte måste dras till en tomt eller byggnadsplats som tillhör den som har rätt att få vatten skall anläggas och underhållas på den ersättningsskyldiges bekostnad.

14 a §

En ersättning i ett för allt skall föreskrivas bli betald eller behörigen deponerad inom en tid som miljötillståndsverket bestämmer och innan den åtgärd som medför ersättningsskyldighet vidtas, om sakägarna inte avtalar något annat eller något annat följer av 2 kap. 26 § eller 16 kap. 24 § 2 mom. Ersättningen skall dock betalas senast ett år efter att beslutet har vunnit laga kraft.

14 b §

Om ersättning har betalats utan grund eller till ett för stort belopp, har betalaren rätt att genom ansökan hos miljötillståndsverket yrka på återbetalning. Beloppet behöver inte återbetalas om miljötillståndsverket eller, om ärendet handläggs av en besvärinstans, denna bestämmer så med anledning av att beloppet är obetydligt eller med beaktande av omständigheterna i övrigt.

15 §

Om det bestäms att ersättning i ett för allt

skall betalas för överlåtelse av en fastighet eller ett därtill hörande område, för upplåten nyttjanderätt till fast egendom eller för någon åtgärd som annars med stöd av denna lag hänförs sig till fast egendom och egendomen är intecknad, skall miljötillståndsverket samtidigt bestämma att ersättningen, sedan beslutet vunnit laga kraft, skall deponeras hos länsstyrelsen och fördelas så som föreskrivs om köpesumman för utmätt egendom. Panträttens innehavare har lika rätt till det deponerade ersättningsbeloppet som han hade till fastigheten i fråga.

16 §

Vållas intecknad fast egendom skada av en sådan i denna lag avsedd åtgärd som kommer samma ägare tillhörig annan fastighet eller ett till sin natur självständigt företag till godo, skall i samband med att tillstånd till åtgärden beviljas fastställas en ersättning som motsvarar skadan och föreskrivas att ersättningen skall deponeras enligt 15 § i detta kapitel.

20 §

I fråga om dikning och då bestämmelserna om dikning skall tillämpas på sådant avledande av avloppsvatten som avses i 10 kap., gäller i tillämpliga delar 2 §, 8—10 och 14—19 § i detta kapitel. På dikning som avses i 6 kap. 2 § tillämpas dock även övriga bestämmelser i detta kapitel.

21 §

Ersättning kan yrkas genom ansökan hos miljötillståndsverket för en sådan särskild förlust som har uppstått under tiden mellan det att ett i denna lag avsett tillstånd beviljades och åtgärden vidtogs med stöd av tillståndet eller tillståndet förföll, och för vilken det inte har bestämts att ersättning skall betalas.

Om tillståndshavaren enligt 14 a § 2 mom. i detta kapitel skall betala ersättning eller en del av ersättningen innan åtgärden vidtas och tillståndshavaren sedan meddelar sig avstå från ett företag som inte har påbörjats, kan miljötillståndsverket på ansökan av tillståndshavaren konstatera att tillståndet har förfallit och upphäva den ersättningsskyldighet som ålagts i tillståndet. Miljötillståndsverket kan dock samtidigt fastställa ersättning för en sådan särskild förlust som avses i 1 mom. Det kan förordnas att beslutet skall

verkställas helt eller delvis oberoende av om ändring söks i beslutet.

12 kap.

Särskilda bestämmelser

1 §

Ett med stöd av denna lag inlöst outbrutet område av en fastighet eller för flera fastigheter samfällt område eller outbrutet område av ett sådant avskiljs till fastighet genom styckning enligt fastighetsbildningslagen (554/1995).

Miljötillståndsverket eller på dess förordnande den regionala miljöcentralen skall underrätta lantmäteribyrån när ett inlösningsbeslut som avses i 1 mom. har vunnit laga kraft och mottagaren av det inlösta området har fullgjort sin ersättningsskyldighet. Styckningsförrättningen blir anhängig utan särskild ansökan när underrättelsen om att inlösningsbeslutet har nått lantmäteribyrån.

2 §

Ett beslut genom vilket rätt har beviljats eller skyldighet föreskrivits att inlösa en fastighet skall av miljötillståndsverket utan dröjsmål anmälas till vederbörande inskrivningsmyndighet för anteckning i lagfarts- och inteckningsregistret. Inlösningsbeslutet skall antecknas vara avslutat när inskrivningsmyndigheten tillställs utredning om att inlösningsbeslutet har vunnit laga kraft och att den ersättning som ägaren skall få har betalats till ägaren eller deponerats på behörigt sätt.

Äganderätten till en fastighet som inlöses med stöd av denna lag övergår till mottagaren när anteckning om att inlösningsbeslutet har avslutats har gjorts i lagfarts- och inteckningsregistret.

Vad som 1 och 2 mom. föreskrivs om fastigheter gäller även i tillämpliga delar sådana outbrutna områden av fastigheter, fastigheters samfälliga områden eller outbrutna områden av dessa som blir inlösta.

3 §

En fastighet eller ett annat objekt som har inlösts med stöd av denna lag blir fri från belastande panträtt vid den tidpunkt som avses i 2 § 2 mom. i detta kapitel. Inskriv-

ningsmyndigheten skall göra anteckningar om vilka objekt inteckningarna gäller och från vilka de avlyfts.

Kan någon annan rättighet som avser en fastighet till följd av företagets förverkligande inte bibehållas, eller försvåras utnyttjandet av rättigheten avsevärt, och yrkar rättighetens innehavare att den skall inlösas, skall miljötillståndsverket i inlösningsbeslutet föreskriva att rättigheten skall förfalla räknat från tidpunkten när beslutet vunnit laga kraft och ersättningen för förlusten av rättigheten, om sådan fastställts, betalats eller deponerats på behörigt sätt.

6 §

Har för ett företag som beviljats tillstånd enligt denna lag på annat sätt än med stöd av denna lag erhållits ett behövligt område och har området med anledning av tvist, konkurs eller utsökning eller av annan orsak frångått den som området ansågs tillhöra när tillståndet beviljades, kan miljötillståndsverket på ansökan, om det med beaktande av företagets beskaffenhet och betydelse anses behövligt, ge företagets ägare en sådan nyttjanderätt till området som avses i 2 kap. 7 §.

Har rätt till vattenkraft som har tagits i användning vid kraftverk gått förlorat såsom nämns i 2 mom., kan miljötillståndsverket på ansökan ge kraftverkets ägare en bestående ständig nyttjanderätt till vattenkraften som avses i 3 kap. 9 §.

7 §

Om stiftande av servitut gäller vad som föreskrivs i fastighetsbildningslagstiftningen.

8 §

Betalar den försumlige inte i 1 mom. avsedda kostnader sedan han uppmanats därtill, skall betalning yrkas genom talan i tingsrätten.

Har arbetet gagnat en fastighet som tillhör den som har underlåtit att utföra sin andel, skall tingsrätten samtidigt förordna att fastigheten skall utgöra pant för skäliga kostnader som arbetet har medfört, jämte ränta, enligt vad som föreskrivs i 20 kap. jordabalken.

Tingsrätten skall utan dröjsmål i lagfarts- och inteckningsregistret anteckna en fordran som avses i 3 mom. jämte ränta.

11 §

Miljötillståndsverket skall föra ett vattenbeslutsregister, i vilket skall antecknas uppgifter om beslut som miljötillståndsverket, Vasa förvaltningsdomstol och högsta förvaltningsdomstolen har fattat med stöd av denna lag.

I beslutsregistret kan också göras anteckningar om avgöranden av de vattenrättsliga tillståndsmyndigheter som föregått miljötillståndsverket.

Miljötillståndsverket beslutar om utlämnande av uppgifter ur registret. Var och en har rätt att läsa och själv kopiera uppgifterna i beslutsregistret. Närmare bestämmelser om vilka uppgifter som skall antecknas i beslutsregistret och om användningen av registret meddelas genom förordning.

14 §

Den regleringsavgift som föreskrivs i 8 kap. 25 § skall miljötillståndsverket bestämma att skall betalas till länsstyrelsen i det län på vars område den kommun är belägen för vilken avgiften skall användas. När länsstyrelsen på kommunens ansökan beviljar kommunen medel, skall den samtidigt föreskriva för vilket ändamål medlen får användas.

16 §

En åtgärd som avser vattenståndsreglering eller vattenreglering eller tagande av marksubstanser från ett vattendrags botten skall, enligt vad som bestäms genom förordning, på förhand anmälas hos den regionala miljöcentralen. Anmälan behöver dock inte göras om miljötillståndsverkets tillstånd söks för åtgärden.

18 §

Är vattenområdets i 1 kap. 6 § 1 mom. avsedda gräns mot land svår att fastställa till följd av växlingar i vattenståndet vilka förorsakats av reglering av vattendraget, kan miljötillståndsverket i sitt tillståndsbeslut som gäller regleringen eller på särskild ansökan bestämma var gränsen skall anses löpa.

19 §

Då exceptionella naturförhållanden eller någon annan övermäktig tilldragelse föranleder översvämning eller annan sådan förändring i vattendrag eller dess vattenförhållanden som kan anses förorsaka allmän fara för

människors liv eller hälsa eller stor skada för enskilt eller allmänt intresse, kan miljötillståndsverket på ansökan av den regionala miljöcentralen samt utan hinder av bestämmelserna i 1 kap. i denna lag och eventuella tillståndsbeslut förordna om temporära åtgärder (*åtgärder för avvärjande av fara*) som är nödvändiga för att avvärja fara eller begränsa skador. Den regionala miljöcentralen får göra ovan avsedd ansökan sedan den fått jord- och skogsbruksministeriets samtycke.

För skador som föranletts av åtgärder för avvärjande av fara och som direkt har drabbat egendom skall betalas ersättning av statens medel. Såsom skada som skall ersättas anses dock inte sådan förlust av förmån som förorsakas av förlust av vattenkraft. Har den som är berättigad till ersättning dragit nytta av en i 1 mom. avsedd händelse eller av åtgärder för avvärjande av fara, kan ersättningen jämkas efter vad som är skäligt.

Behövs vid utförandet av ett företag som har beviljats tillstånd temporära bestämmelser om åtgärder som till följd av översvämning, ras eller isdämning eller av någon annan exceptionell orsak måste vidtas i brådskande ordning, kan miljötillståndsverket på ansökan bevilja tillstånd till dem. Skada, men och annan förlust av förmån som åtgärden medför skall ersättas på ansökan.

När miljötillståndsverket behandlar en ansökan som avses i denna paragraf, kan undantag göras från procedurbestämmelserna i 16 kap.

Ett här avsett beslut av miljötillståndsverket kan verkställas oberoende av om ändring söks i beslutet.

20 §

Miljöministeriet godkänner, efter att hos behöriga myndigheter och samfund ha inhämtat utlåtanden, de förslag som Finlands miljöcentral utarbetar till sådana planer och program för vattenförsörjning som förutsätts i Europeiska gemenskapens rättsakter. Finlands miljöcentral skall på det sätt som följer av gemenskapens rättsakter sörja för utarbetandet av och rapporteringen om klassificeringar, statistik, dataregister och andra utredningar som gäller vattenförsörjning och som förutsätts i rättsakterna.

Närmare bestämmelser om hörande i samband med en plan eller ett program som avses i 1 mom. samt om godkännande av planen eller programmet kan utfärdas genom statsrådsförordning.

14 kap.

Allmänna bestämmelser om myndigheter

1 §

Ärenden i vilka denna lag, eller enligt dess 22 kap., tidigare lag skall tillämpas är vattenhushållningsärenden. Som vattenhushållningsärende behandlas också ett ersättningsärende i vilket enligt denna lag skall tillämpas skadeståndslagen eller lagen om ersättning för miljöskador.

Vattenhushållningsärenden behandlas av miljötillståndsverket, den kommunala miljö-
vårdsmyndigheten eller förrättningsmännen vid en dikningsförrättning, om inte något annat föreskrivs i fråga om ett visst ärende. Tviste- och brottmål enligt denna lag samt ärenden som avses i 1 kap. 25 § behandlas av tingsrätten. Detsamma gäller ärenden som enligt denna lag skall väckas genom talan.

2 §

Om inte något annat följer av 21 kap. 3 § eller 11 kap. 8 §, behandlar tingsrätten såsom tvistemål ärenden som gäller avhjälpande eller ersättande av skada som har vållats genom en otillåten åtgärd.

Gäller en tvist eller oklarhet behovet av tillstånd, tillämpningen av tillståndsbestämmelser, utförandet av ett företag eller underhållsskyldighet, avlägsnande av inrättning eller anläggning eller återställande av förhållanden och kommer avgörandet uppenbarligen att påverka även andras än kärandens eller svarandens rätt eller fördel, skall ärendet väckas genom ansökan hos miljötillståndsverket. Har ett sådant ärende väckts i tingsrätten, skall ärendet avskrivas och till denna del överföras till miljötillståndsverket för behandling. Ett ersättningsyrkande får inte avgöras av tingsrätten förrän ett ärende som avses i detta moment har avgjorts genom ett beslut som vunnit laga kraft.

Om förvaltningstvångsärenden bestäms i 21 kap.

3 §

I ett brottmål som gäller en gärning som är straffbar enligt 13 kap. i denna lag kan den regionala miljöcentralen föra målsägandens talan, om ett allmänt intresse har kränkts.

4 §

Om en allmän domstol handlägger ett tvis-

te- eller brottmål som inte kan avgöras utan särskilda insikter i vattenhushållningsärenden, skall domstolen till denna del inhämta utlåtande av det miljötillståndsverk inom vars verksamhetsområde vattenförhållandena påverkas.

16 kap.

Handläggning av ansökningsärenden i miljötillståndsverket

1 §

Ansökningsärenden väcks genom skriftlig ansökan hos miljötillståndsverket.

Till ansökan skall fogas behövlig utredning samt, om ansökan avser tillstånd till ett visst företag eller en viss åtgärd, en behövlig plan och utredning om företagets eller åtgärdens verkningar, enligt vad som närmare föreskrivs genom förordning.

Ansökan och bilagorna skall inlämnas till miljötillståndsverket i tre exemplar.

1 a §

Redan innan ansökan delges kan miljötillståndsverket i fråga om nödvändigheten av bedömningsförfarandet begära utlåtande av den kontaktmyndighet som avses i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.

2 §

En ansökan som gäller tillstånd enligt denna lag och en ansökan enligt miljöskyddslagen som gäller förorening av vatten till följd av samma verksamhet skall behandlas tillsammans och avgöras genom samma beslut, om detta inte av något särskilt skäl skall anses onödigt. Ansökningarna behöver inte behandlas samtidigt om verksamheten utöver miljötillstånd endast förutsätter tillstånd enligt 9 kap. vattenlagen till avledande av vatten för användning såsom vätska och det inte finns något direkt vattenhushållnings samband mellan avledandet av vattnet och återutsläppandet av det i vattendraget.

Om det vid behandlingen av ett ansökningsärende enligt denna lag visar sig att verksamheten enligt 1 mom. även kräver miljötillstånd, skall miljötillståndsverket uppmana sökanden att lämna in en miljötillståndsansökan inom en av miljötillståndsverket fastställd rimlig tid. I annat fall avvisas den tidigare ingivna ansökan utan prövning.

3 §

Om den utredning som fogats till ansökan är bristfällig eller om en särskild tilläggsutredning skall anses nödvändig, skall sökanden föreläggas en viss tid för kompletterande av ansökan, vid äventyr att ärendet annars kan avskrivas. Om sökanden inte har inlämnat ansökningshandlingarna i tillräckligt många exemplar, skall sökanden uppmanas att inom utsatt tid lämna in de exemplar som saknas. Om sökanden inte lämnar in dessa, skall miljötillståndsverket sörja för att handlingarna kopieras på sökandens bekostnad. Om en karta, ritning eller någon annan handling är svår att kopiera, behöver miljötillståndsverket inte kopiera den. I så fall skall de parter som i övrigt delges de handlingar som tillställts miljötillståndsverket meddelas att handlingen hålls tillgänglig för dem på ett ställe som miljötillståndsverket bestämmer.

5 §

Om det konstateras vara nödvändigt att i detalj reda ut verkningarna av det företag som ansökan avser och de förluster av förmåner som det medför, och det inte är möjligt att få behövlig utredning som föreskrivs i 6 och 11 a § i detta kapitel, skall miljötillståndsverket bestämma att ansökningsärendet eller, om det är fråga om ett förfarande enligt 24 § i detta kapitel, även den del av ett ansökningsärende som avgörs separat, skall handläggas vid en syneförrättning enligt 18 kap.

Miljötillståndsverket kan av särskilda skäl bestämma att en syneförrättning skall delas upp i olika avsnitt eller att ett ärende också i andra än de fall som avses i 1 mom. endast till en viss del skall handläggas vid en syneförrättning.

Efter att sakägarna har hörts kan det endast av särskilda skäl förordnas att ett ansökningsärende skall handläggas vid en syneförrättning.

6 §

Om en syneförrättning inte hålls, skall ansökan, ifall inte något annat följer av 9 § i detta kapitel, delges dem vilkas rätt eller fördel ärendet kan gälla, för att dessa skall beredas tillfälle att göra påminnelser och framställa yrkanden med anledning av ansökan.

7 §

Om inte något annat följer av 9 § i detta

kapitel, skall ansökan delges genom kungörelse, i vilken skall anges vad som enligt 6 § i detta kapitel skall iakttas när påminnelser görs och yrkanden framställs. Kungörelsen skall framläggas till allmänt påseende på miljötillståndsverkets anslagstavla och så som föreskrivs om offentliga kungörelser tillkännages i de kommuner till vilkas områden verkningarna av det företag som avses i ansökan sträcker sig eller vilkas vattenförhållanden ärendet annars angår. Kungörelsen skall vara framlagd till påseende under 30 dagar från den dag som miljötillståndsverket bestämmer, om inte miljötillståndsverket till följd av ärendets art bestämmer en längre tid om högst 45 dagar. Ett exemplar av ansökan och bilagorna skall i detta syfte tillställas kommunen i fråga för att hållas tillgängliga på den plats som anges i kungörelsen.

Miljötillståndsverket kan vid behov informera om offentliggörande av kungörelsen i en tidning med allmän spridning inom det område som påverkas av företaget.

7 a §

De invånare inom företagets verkningskrets, vilkas boende, arbete eller andra förhållanden kan påverkas av företaget, och sammanslutningar som representerar dem har rätt att inom den tid som utsatts enligt 7 § till miljötillståndsverket framföra sin åsikt med anledning av ansökan.

8 §

Miljötillståndsverket kan i enlighet med 1 mom. delge också andra personer, sammanslutningar eller myndigheter kungörelsen.

9 §

I ansökningsärenden av mindre betydelse samt i ansökningsärenden i vilka sådan delgivning som föreskrivits ovan inte behövs till följd av sakens natur, kan miljötillståndsverket besluta att ansökningen skall delges på något annat sätt än vad som föreskrivs i 7 och 8 § i detta kapitel, eller om ärendet inte inverkar på någon annans rätt eller fördel, att delgivning inte behövs.

11 §

Sökanden och andra parter skall efter behov ges tillfälle att avge förklaring med anledning av påminnelser och yrkanden. Med

anledning av förklaringen kan en part ges tillfälle att bemöta förklaringen.

11 a §

Efter delgivning av ärendet enligt detta kapitel kan miljötillståndsverket besluta att ett utredningsförfarande skall verkställas, om det behövs för att inhämta utredning som påverkar avgörandet av ärendet och utredningen inte annars kan fås utan svårighet. Vid utredningsförfarandet skall den tilläggsundersökning som miljötillståndsverket har bestämt utföras och ett utlåtande om den upprättas.

Miljötillståndsverket skall underrätta den regionala miljöcentralen om att ett utredningsförfarande verkställs i ärendet. Utredningsförfarandet verkställs av en tjänsteman inom miljöförvaltningen eller en person som är anställd i arbetsavtalsförhållande inom miljöförvaltningen, och som har sakkunskap på det område som delfrågan gäller och som den regionala miljöcentralen utser. Om den som är anställd i arbetsavtalsförhållande gäller vad som i denna lag föreskrivs eller med stöd av den bestäms om en tjänsteman som har förordnats till motsvarande uppdrag. Den regionala miljöcentralen skall underrätta miljötillståndsverket om förordnandet.

11 b §

Vid utredningsförfarandet skall parterna ges tillfälle att bli hörda, om miljötillståndsverket det bestämmer. En kallelse skall per brev sändas till parterna under känd postadress minst sju dagar före ett sammanträde eller en terrängbesiktning. I kallelsen skall nämnas var handlingarna finns tillgängliga. Yrkanden eller utredningar som gjorts eller lagts fram vid sammanträdet eller terrängbesiktningen skall antecknas i protokollet.

11 c §

Det utlåtande som upprättats vid utredningsförfarandet och övriga handlingar skall tillställas miljötillståndsverket senast den sextionde dagen efter att en person förordnades för uppdraget. Miljötillståndsverket kan av särskilda skäl göra undantag från denna tid.

12 §

Ansluter sig två eller flera sökandes ansökningar nära till varandra, kan miljötillståndsverket bestämma att ansökningarna

skall handläggas gemensamt, om detta skall anses ändamålsenligt och gemensam handläggning inte vållar någon sökande oskäligt dröjsmål eller annat men.

Eftersträvas i flera ansökningar helt eller delvis samma syfte på olika sätt eller yrkas under handläggningen av ärendet att företaget skall genomföras på ett annat sätt än vad som avses i ansökan, kan miljötillståndsverket, sedan sakägarna och vid behov andra vilkas rätt eller fördel saken gäller har givits tillfälle att uttala sig i ärendet, bestämma att handläggningen av ärendet skall fortsättas såsom ett ansökningsärende angående den åtgärd eller det företag som med beaktande av omständigheterna skall anses ändamålsenligast. Förutsätter denna åtgärd eller detta företag av annat slag att åtgärden eller företaget omfattas av en viss majoritet, skall miljötillståndsverket innan den meddelar förordnandet konstatera att förutsättningen föreligger.

13 §

Miljötillståndsverket eller på dess förordnande verkets ordförande eller en ledamot eller tjänsteman kan förrätta besiktning på platsen, över vilken skall föras protokoll som skall fogas till handlingarna. I samband med besiktningen eller annars kan vid behov sakägarna höras muntligen eller inhämtas muntlig utredning.

När det av särskilda skäl är behövligt, kan miljötillståndsverket höra vittnen under ed eller part under sanningsförsäkran (*hörande av vittne*). Parter som berörs av vittnesförhören skall ges tillfälle att vara närvarande när vittnet eller parten hörs och ha rätt att ställa frågor samt uttala sin åsikt om vittnets eller partens berättelse. Angående ersättning till ett vittne gäller i tillämpliga delar 49 § förvaltningsprocesslagen.

14 §

Har syneförrättning ägt rum i ett ansökningsärende och handlingarna kommit till miljötillståndsverket samt den tid som har reserverats för framställande av påminnelser, yrkanden och anmärkningar gått ut, kan miljötillståndsverket begära förrättningsingenjörns utlåtande om påminnelserna, yrkandena och anmärkningarna.

18 §

Om miljötillståndsverket finner att en sy-

neförrättning som avses i 18 kap. är bristfällig, kan verket bestämma att en ny eller kompletterande förrättning skall hållas eller att ett ovan nämnt utredningsförfarande skall verkställas.

19 §

Visar det sig vid handläggningen av ett ärende att miljötillståndsverket inte har delgivit eller ålagt sökanden att delge en sådan part ansökan som enligt ovan nämnda bestämmelser skall delges särskilt, men som inte har uppgivits i samband med ansökan eller av någon annan orsak inte har beaktats, och har denne inte heller på eget initiativ tagit sig talan i ärendet, skall miljötillståndsverket bereda denne tillfälle att framställa sina påminnelser och yrkanden.

20 §

Miljötillståndsverket kan på eget initiativ eller, medan syneförrättning pågår, på förslag av förrättningsingenjören skaffa eller uppmana sökanden att inom utsatt tid skaffa utredning som provas vara behövlig vid äventyr att ansökan annars avskrivs. Behövs utredningen med hänsyn till ett allmänt intresse, kan sökanden förpliktas att skaffa utredningen vid äventyr att den annars skaffas på sökandens bekostnad. Andra parter kan åläggas att förete utredning som de har tillgång till vid äventyr att saken kan avgöras utan den.

21 §

I ett ansökningsärende som gäller tillstånd till ett företag eller en åtgärd enligt denna lag skall miljötillståndsverket på tjänstens vägnar pröva om det finns förutsättningar för tillståndet. Likaså skall miljötillståndsverket, även om något ersättningsyrkande inte har framställts, pröva om och till vilket belopp ersättning skall betalas för konstaterade skador, men eller andra förluster av förmån, och på tjänstens vägnar också i övrigt beakta vad som i denna lag föreskrivs om säkerställande av ett allmänt intresse samt enskild rätt och fördel.

Miljötillståndsverket kan i den till ansökningsärendet fogade planen göra sådana ändringar eller tillägg som behövs med hänsyn till bestämmelserna i denna lag.

Miljötillståndsverket skall begära utlåtanden som behövs för prövningen av tillståndet.

22 §

Vill en sökande återkalla sin ansökan skall återkallandet göras skriftligen hos miljötillståndsverket innan beslutet meddelas.

23 §

I ett ansökningsärende skall miljötillståndsverket meddela ett beslut i vilket det, om ansökan godkänns, förutom avgörandet också meddelar föreskrifter om de omständigheter vilka skall beaktas när de åtgärder som avses i beslutet verkställs.

Gäller ansökningsärendet ett företag som skall genomföras enligt en viss plan, skall en redogörelse för planen ingå i miljötillståndsverkets beslut eller fogas till beslutet. I beslutet skall dessutom ingå utlåtande om påminnelser och yrkanden i ärendet samt föreskrifter om hur företaget skall utföras och vad sökanden skall iaktta för skyddande av andras intressen samt om och till vilket belopp ersättningar skall betalas för skada, men och annan förlust av förmån, samt dessutom övriga föreskrifter som med stöd av denna lag skall intas i beslutet.

23 a §

Om ansökan gäller ett projekt enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning, skall av miljötillståndsverkets beslut framgå på vilket sätt bedömningen enligt nämnda lag har beaktats.

24 §

När synnerliga skäl kräver det, kan miljötillståndsverket i ett ansökningsärende meddela ett slutligt beslut angående en viss del av ärendet, innan ärendet till övriga delar avgörs. I fråga om betalning av ersättning gäller i fråga om ett sådant beslut på motsvarande sätt vad som föreskrivs i 11 kap.

Om det är uppenbart att det finns förutsättningar för tillstånd till ett företag, kan miljötillståndsverket avgöra ett ansökningsärende till den del det inte gäller penningersättningar för skador, men eller andra förluster av förmåner som orsakats av företaget, om en detaljerad utredning av de förluster av förmåner som företaget orsakar oskäligt skulle fördröja avgörandet av tillståndsärendet. Ersättning för inlösen av egendom eller för nyttjanderätt skall dock fastställas i samband med att tillståndet beviljas. Miljötillståndsverket kan också bestämma att frågan om ersättning av en skada som orsakas av en

viss åtgärd skall avgöras senare, om det finns särskilda skäl därtill till följd av att behövlig utredning saknas. Den som fått tillståndet skall då åläggas att inhämta behövlig utredning och ansöka om komplettering av ersättningsbeslutet. Ett beslut av miljötillståndsverket om att ersättningsfrågan skall avgöras särskilt hindrar inte den skadelidande att göra en särskild ansökan om ersättning enligt 11 kap. 8 § 3 mom.

I ett tillståndsbeslut enligt 2 mom. skall varje annan sökande än staten, en kommun eller samkommun åläggas att innan sökanden vidtar åtgärder som avses i tillståndet, eller om sökanden redan vidtagit sådana, inom en tid som miljötillståndsverket bestämmer ställa bankgaranti eller någon annan godtagbar säkerhet för de förluster av förmåner som verksamheten förorsakar. Säkerheten ställs hos länsstyrelsen, som skall bevaka ersättningstagarnas intressen vid ställandet av säkerheten samt vid behov handla i frågor där det gäller att realisera säkerheten eller fördela medlen. Säkerhetsbeloppet skall vid behov justeras. Miljötillståndsverket skall befria säkerheten när ersättningsskyldigheten har fullgjorts eller ersättningsbeslutet har vunnit laga kraft och verksamheten inte har inletts tidigare. Om det bestäms att ersättningarna skall betalas periodiskt, skall säkerheten dock befrias när ersättningsbeslutet vinner laga kraft, förutsatt att alla dittills förfallna poster har betalats eller deponerats med stöd av någon annan bestämmelse. I ett beslut av miljötillståndsverket om befriande av säkerhet får ändring inte sökas genom besvär.

När miljötillståndsverket senare meddelar sitt beslut i den del av ärendet som ännu inte har avgjorts, kan verket ändra sitt tidigare beslut endast i den mån det är nödvändigt för att avlägsna motstridiga eller uppenbart oändamålsenliga bestämmelser. Har miljötillståndsverket fått ny utredning om grunderna för fiskevårdsskyldighet eller fiskerihushållningsavgift som påförts genom ett beslut enligt 2 mom., kan det dock samtidigt på tjänstens vägnar ta upp till behandling ett ärende som gäller översyn och komplettering av skyldigheten eller avgiften. Tillståndsbeslutet kan härvid ses över enligt 2 kap. 22 § 1—3 mom., utan hinder av vad som i övrigt gäller i fråga om översyn av bestämmelserna.

25 §

Beslut i ett ansökningsärende ges den dag som meddelas i en kungörelse som sätts upp på miljötillståndsverkets anslagstavla (*anslag*) och anses då ha kommit till parternas kännedom. Beslutet tillställs sökanden och en kopia av beslutet de parter som begärt det. En kopia av beslutet skall sändas till den regionala miljöcentralen, ifrågavarande kommunala miljövårdsmyndigheter samt de myndigheter som tillställts meddelande om ärendet under dess handläggning. Dessutom skall Finlands miljöcentral tillställas en kopia av beslutet.

En kopia av beslutet skall sändas till ifrågavarande kommuner för att där hållas offentligt framlagt. Miljötillståndsverket skall genom offentlig kungörelse i dessa kommuner tillkännage att beslutet har lagts fram och i kungörelsen också meddela när tiden för ändringssökande går ut, räknat från dagen för anslaget. En kopia av kungörelsen skall under känd postadress tillställas de parter och myndigheter som avses i 8 §, dem som framställt anmärkning samt de parter i fråga om vilka miljötillståndsverket har avvikit från syneinstrumentet.

Miljötillståndsverkets beslut i ett förvaltningstvångsärende enligt 21 kap. delges enskilt såsom föreskrivs i lagen om delgivning i förvaltningsärenden.

26 §

I ärenden i vilka enligt bestämmelserna i denna lag fördelningen av kostnaderna eller någon annan åtgärd skall vidtas först efter att det företag som ansökningen gäller har utförts, skall miljötillståndsverket i sitt beslut förplikta den som utför företaget att anmäla till miljötillståndsverket att företaget har slutförts, så att åtgärden kan vidtas. Därefter skall ärendet handläggas såsom en ansökan som väckts av den som har gjort anmälan.

27 §

I ansökningsärenden som behandlas av miljötillståndsverket står parterna själva för sina kostnader.

Om miljötillståndsverket på ansökan av den som lidit skada förpliktar den som vållat skadan att betala ersättning eller vidta någon annan åtgärd, kan miljötillståndsverket förplikta honom att betala ersättning till den skadelidande även för dennes kostnader i

ärendet. Om en part har beviljats allmän rättshjälp enligt lagen om allmän rättshjälp (104/1998), skall miljötillståndsverket när det bestämmer att den andra parten skall betala ersättning för den skadelidandes kostnader samtidigt i enlighet med 24 § i den nämnda lagen besluta om parterna skall åläggas att ersätta staten för dess kostnader samt rättshjälpstagaren för de kostnader denne betalt och för självriskandelen.

30 §

När ett företag eller en åtgärd har utförts med stöd av ett tillstånd eller när en inrättning eller anläggning för vars uppförande har beviljats rätt i tillståndsbeslutet står färdig, skall tillståndshavaren eller den till vilken tillståndshavarens rätt har övergått, inom den tid som bestäms i tillståndsbeslutet anmäla detta hos miljötillståndsverket och den tillsynsmyndighet som avses i 21 kap. (*anmälan om slutförande*). Efter att miljötillståndsverket har mottagit en sådan anmälan kan det, efter att enligt behov ha hört de myndigheter saken gäller, förordna att slutsyn skall hållas enligt 18 kap. Ett förordnande om slutsyn skall meddelas inom tre år från den dag då verket tog emot anmälan om slutförande, om inte verket i sitt tillståndsbeslut av särskilda skäl har utsatt en längre tid.

I ansökningsärenden där ingen syneförrättning har hållits får förordnande om att slutsyn skall hållas inte meddelas om inte miljötillståndsverket med anledning av ett yrkande av en myndighet eller part eller annars prövar att särskilda skäl därtill föreligger.

31 §

Om slutsyn har förrättats i ärendet, skall miljötillståndsverket, sedan det fått förrättningsmännens utlåtande och de handlingar som uppstått vid förrättningen, pröva om synen föranleder åtgärder.

Har vid slutsynen konstaterats att lag eller föreskrifter inte har iakttagits vid uppförandet av inrättningen eller anläggningen eller utförandet av företaget, skall miljötillståndsverket förordna att behövliga ändringar skall vidtas och, om anledning därtill prövas föreligga, anmäla saken hos den allmänna tillsynsmyndighet som avses i 21 kap. 1 §.

Om meddelande av beslut i ett ovan nämnt ärende gäller i tillämpliga delar vad som föreskrivs ovan i 25 §.

32 §

Visar det sig vid utförandet av ett företag eller vidtagandet av en åtgärd ändamålsenligt att ändra föreskrifterna i tillståndsbeslutet, kan miljötillståndsverket på ansökan av tillståndshavaren ändra föreskrifterna, om ändringen är av ringa betydelse och inte kränker någon annans rätt eller fördel.

Vid behandlingen av en ansökan om ändring av en föreskrift skall i tillämpliga delar iaktas det förfarande om vilket bestäms i detta kapitel.

17 kap.

Ändringssökande

Sökande av ändring i miljötillståndsverkets beslut

1 §

I ett beslut som miljötillståndsverket har meddelat med stöd av denna lag söks ändring hos Vasa förvaltningsdomstol så som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996), om inte något annat följer av denna lag. Besvär över den avgift som tas ut för handläggningen av ärendet anförs i samma ordning som besvär över huvudsaken. Besvärsskriften och dess bilagor skall inom 30 dagar från beslutets delfäende tillställas miljötillståndsverket i två exemplar.

Ändring i ett beslut som miljötillståndsverket har fattat med stöd av denna lag får sökas av

- 1) den vars rätt eller fördel saken kan gälla,
- 2) en registrerad förening eller stiftelse vars syfte är att främja miljöskydd, hälso- eller naturvård eller trivselsn i boendemiljön och inom vars verksamhetsområde miljökonsekvenserna uppträder,
- 3) den kommun där verksamheten är placerad och andra kommuner inom vars område verksamhetens miljökonsekvenser uppträder,
- 4) den regionala miljöcentralen samt den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten i den kommun där verksamheten är placerad och i kommunerna inom det område som påverkas av verksamheten, och av
- 5) andra i 16 kap. 28 § 1 mom. nämnda myndigheter som bevakar allmänt intresse.

2 §

Besvär skall av miljötillståndsverket för bemötande delges de parter och i 16 kap. 28 § avsedda myndigheter som besvären gäller. Delgivningen av besvären skall ske så som föreskrivs i lagen om delgivning i förvaltningsärenden, om detta inte är uppenbart onödigt. Miljötillståndsverket skall samtidigt meddela var besvärshandlingarna finns tillgängliga samt var skriftliga bemötanden kan inlämnas inom den tid som har utsatts för bemötande.

Besvärshandlingar, bemötanden, miljötillståndsverkets utlåtande om dessa samt andra handlingar skall av miljötillståndsverket tillställas fullföljdsdomstolen inom 30 dagar från det att tiden för bemötande har gått ut.

Sökande av ändring i en kommunal miljövärdmyndighets beslut

3 §

I ett beslut som en kommunal miljövärdmyndighet har meddelat med stöd av 20 kap. 2 § i denna lag söks ändring hos Vasa förvaltningsdomstol såsom föreskrivs i förvaltningsprocesslagen, om inte något annat följer av denna lag. Besvär över den avgift som tas ut för handläggningen av ärendet anföras i samma ordning som besvär över huvudsaken. Besvärsskriften och dess bilagor skall inom 30 dagar från beslutets delfående tillställas den kommunala miljövärdmyndigheten i två exemplar.

De handlingar som ansluter sig till besvären skall vara offentligt framlagda i kommunen under minst 30 dagar efter utgången av besvärstiden. Den kommunala miljövärdmyndigheten skall för avgivande av bemötande delge parterna besvären så som föreskrivs i lagen om delgivning i förvaltningsärenden, om detta inte är uppenbart onödigt. Samtidigt skall den kommunala miljövärdmyndigheten meddela var besvärshandlingarna finns tillgängliga samt var skriftliga bemötanden kan inlämnas inom den tid som har utsatts för bemötande.

Den kommunala miljövärdmyndigheten skall tillställa Vasa förvaltningsdomstol besvärshandlingarna, bemötandena och övriga handlingar. Till handlingarna kan den kommunala miljövärdmyndigheten dessutom foga tilläggsutredning samt sitt utlåtande om besvär och bemötanden.

Sökande av ändring i beslut vid dikningsförrättning

4 §

I ett beslut som har meddelats vid en dikningsförrättning söks ändring hos Vasa förvaltningsdomstol så som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen. Ändring får sökas av den vars rätt eller fördel saken kan gälla, den regionala miljöcentralen samt arbetskrafts- och näringscentralen i egenskap av fiskerihushållningsmyndighet. Besvärsskriften och dess bilagor skall inom 30 dagar från beslutets delfående tillställas Vasa förvaltningsdomstol i två exemplar.

När ett beslut som har fattats vid en dikningsförrättning har överklagats, skall förvaltningsdomstolen för handläggningen av besvärssärendet beställa de handlingar som har uppstått vid dikningsförrättningen. Besvären skall av förvaltningsdomstolen för bemötande delges parterna och de i 1 mom. avsedda myndigheter som besvären gäller, om detta inte är uppenbart onödigt.

Besvär över dikningsförrättning skall vara offentligt framlagda i ifrågavarande kommun i 30 dagar, under vilken besväret skriftligen kan bemötas.

5 §

I fråga om dikningsförrättningar tillämpas inte andra meningen i 74 § 1 mom. förvaltningsprocesslagen.

Grundbesvär

6 §

Grundbesvär enligt 21 kap. 7 § i denna lag skall anföras hos Vasa förvaltningsdomstol. Om grundbesvär gäller i övrigt vad som föreskrivs i lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg (367/1961).

Hur beslut av Vasa förvaltningsdomstol skall meddelas och hur ändring söks i besluten

7 §

Vasa förvaltningsdomstols beslut i ett ansökningsärende enligt denna lag skall ges efter anslag. Beslutet anses ha kommit till parternas kännedom när det givits. Meddelande om beslutet skall dessutom utan dröjsmål anslås på den kommuns anslagstavla i

vilken företaget är beläget samt anslagstavlan i de kommuner till vilka företags verkningar sträcker sig.

Sitt beslut i vattenhushållningsärenden skall Vasa förvaltningsdomstol tillställa ändringssökanden samt dessutom tillställa de parter som begärt det en kopia av beslutet samt i ett tillståndsärende verksamhetsutövarer, om denne inte anført besvär. En kopia av beslutet skall sändas till miljötillståndsverket, den regionala miljöcentralen, ifrågasvarande kommunala miljöförhållningsmyndigheter samt de myndigheter som underrättats om ärendet under dess handläggning. Dessutom skall Finlands miljöcentral tillställas en kopia av beslutet.

Förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende som avses i 21 kap. och som gäller förvaltningsstvång delges enskilt så som föreskrivs i lagen om delgivning i förvaltningsärenden.

8 §

Vasa förvaltningsdomstols beslut får överklagas hos högsta förvaltningsdomstolen så som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen.

Besvärsskriften och dess bilagor skall inom 30 dagar från beslutets delfående tillställas Vasa förvaltningsdomstol i två exemplar.

9 §

Vasa förvaltningsdomstol kan på sökandens begäran i sitt beslut föreskriva att verksamheten trots att besvär anføres helt eller delvis får inledas enligt tillståndsbeslutet, om sökanden ställer godtagbar säkerhet för ersättning av de skador, men och kostnader som upphävande av tillståndsbeslutet eller ändring av tillståndsvillkoren kan medföra. Säkerheten ställs hos länsstyrelsen. En sådan föreskrift kan meddelas endast av grundad anledning, med beaktande av företags art och verkningar och förutsatt att inledandet av verksamheten inte gör ändringssökandet onödigt. Högsta förvaltningsdomstolen kan besluta att bestämmelsen skall upphöra att gälla.

Vad som bestäms i 1 mom. om ställande av säkerhet gäller inte staten och dess inrättningar och inte heller kommuner eller samkommuner.

10 §

Om hörande av parter samt hur handlingarna hålls tillgängliga med anledning av be-

svär över Vasa förvaltningsdomstols beslut gäller i tillämpliga delar vad som föreskrivs ovan i 2—4 §.

Särskilda bestämmelser

11 §

Sitt beslut i vattenhushållningsärenden skall högsta förvaltningsdomstolen tillställa ändringssökanden samt dessutom de parter som begärt det en kopia av beslutet. En kopia av beslutet skall sändas till Vasa förvaltningsdomstol, miljötillståndsverket, den regionala miljöcentralen, ifrågasvarande kommunala miljöförhållningsmyndigheter samt de myndigheter som underrättats om ärendet under dess handläggning. Dessutom skall Finlands miljöcentral tillställas en kopia av beslutet.

12 §

Om inte något annat följer av denna lag, tillämpas i fråga om ändringssökande inte vad som i 6 kap. förvaltningsprocesslagen bestäms om verkställighet av beslut som inte har vunnit laga kraft. Bestämmelsen i 56 § 1 mom. andra meningen förvaltningsprocesslagen tillämpas inte heller.

13 §

Utöver vad som i förvaltningsprocesslagen bestäms om syn kan på fullföljdsdomstolens förordnande domstolens ordförande, en ledamot eller föredragande förätta inspektion på platsen. Berättelsen över inspektionen skall fogas till akten i ärendet.

18 kap.

Syneförrättning och slutsyn

1 §

Om miljötillståndsverket med stöd av 16 kap. 5 § förordnar att syneförrättning skall hållas, skall den underrätta den regionala miljöcentralen därom. Miljötillståndsverket skall på förslag av den regionala miljöcentralen för syneförrättningen förordna en förrättningsingenjör som skall vara ordförande för förrättningsmännen. Miljötillståndsverket får på begäran av den regionala miljöcentralen, förrättningsingenjören eller en part förordna en sakkunnig på något särskilt

område till extra förrättningsman, om detta skall anses vara behövt med hänsyn till syneförrättningen.

Förrättningsingenjören skall till förrättningsmän kalla två gode män bland nämndemännen vid jorrdomstolen eller bland de för fastighetsförrättningar utsedda gode männen i den eller de kommuner till vilka företagets verkningar huvudsakligen sträcker sig.

Den regionala miljöcentralen kan på begäran av förrättningsingenjören eller en part förordna en person med sakkunskap på något särskilt område att biträda förrättningsingenjören i hans uppgifter. Miljötillståndsverket kan på begäran av den regionala miljöcentralen, förrättningsingenjören eller en part vid behov förordna en sakkunnig på något särskilt område att biträda vid förrättningen. Miljötillståndsverket kan även vid behov förordna någon av sina tjänstemän att biträda förrättningsmännen vid utredning av rättsfrågor.

Förrättningsmännen samt de sakkunniga och andra som förordnats att biträda vid förrättningen utför sitt uppdrag under tjänstemannaansvar. Om jäv för dem, framställande av jävsinvändning och verkan av att jävsanmärkning godkänts samt om förordnande av annan god man i stället för en jävig eller från förrättningen utebliven god man gäller i tillämpliga delar vad som i fastighetsbildningslagen föreskrivs om fastighetsförrättningar.

2 §

Förrättningsingenjören skall i samarbete med de övriga förrättningsmännen granska den till ansökningen fogade planen. Han skall också vid behov göra en framställning till miljötillståndsverket om inhämtande av tilläggsutredning.

3 §

Efter granskningen av planen skall hållas ett synesammanträde, vilket förrättningsingenjören enligt 9 § i detta kapitel skall tillkännage dem vilkas rätt eller fördel ansökningen kan gälla samt de invånare inom företagets verkningsområde vilkas boende, arbete eller andra förhållanden kan påverkas av företagets utförande och de sammanslutningar som företräder dem.

Vid synesammanträdet har de vilkas rätt eller fördel ansökningen kan gälla rätt att muntligen eller skriftligen framföra sin åsikt

om företaget samt att framställa yrkanden och lägga fram utredningar. I 1 mom. nämnda invånare och sammanslutningar har rätt att framföra sin åsikt om företaget.

7 §

Konstateras det vid en syneförrättning nödvändigt att med anledning av ett företag eller en åtgärd som handläggs där göra ändringar i en flottningsstadga, skall förrättningsingenjören, sedan han hört Forststyrelsen och flottningsföreningen, om en sådan är verksam på området, anmäla saken hos miljötillståndsverket, som skall avgöra om frågan om ändring av flottningsstadgan skall handläggas i samband med det ansökningsärende som gäller företaget. I miljötillståndsverkets beslut får ändring inte sökas.

9 a §

Till en kallelse som särskilt delges en part skall förrättningsingenjören foga en kort sammanfattning av syneinstrumentet och ett utdrag ur instrumentet till den del detta gäller skador, men eller andra förluster av förmåner som företaget orsakar parten samt ersättning av sådana skador, men och förluster.

10 §

Den som vill framställa anmärkningar, yrkanden eller påpekanden med anledning av ansökan, planen eller syneinstrumentet skall vid äventyr att talan går förlorad framställa dem hos miljötillståndsverket under den tid handlingarna hålls tillgängliga enligt 9 a § i detta kapitel.

De invånare och sammanslutningar som avses oven i 3 § 1 mom. har rätt att så som nämns i 1 mom. framföra sin åsikt hos miljötillståndsverket med anledning av ansökan, planen eller syneinstrumentet.

De myndigheter som tillställts syneinstrumentet skall göra anmärkningar som de anser behövliga hos miljötillståndsverket inom den tid som avses i 1 mom.

Anmärkningar, yrkanden och påpekanden enligt denna paragraf skall skriftligen lämnas till miljötillståndsverket i två exemplar.

11 §

Syneinstrumentet, ansökan, planen samt övriga handlingar som hör till syneförrättningen skall tillställas miljötillståndsverket

före den dag då handlingarna enligt 9 a § i detta kapitel görs tillgängliga. Syneförrättningen anses vara avslutad när de åtgärder som avses i detta moment har vidtagits.

Om miljötillståndsverket av förrättningsingenjören begär ett utlåtande över anmärkningar, yrkanden eller påpekanden som gjorts hos miljötillståndsverket eller utlåtanden som givits till det, gäller beträffande kostnaderna för förrättningsingenjörens utlåtande i tillämpliga delar 12 kap. 11 §.

13 §

Vid slutsynen skall fastställas om företaget eller åtgärden har utförts så som lagen eller tillståndsbeslutet föreskriver och om företaget eller åtgärden kan väntas medföra sådana skadliga verkningar för allmänt eller enskilt intresse vilka inte beaktades när tillståndet beviljades. Vid slutsynen kan också utredas sådana skador som uppstått efter att tillståndet beviljades och som inte då förutsattes, och vid behov kan det föreslås att miljötillståndsverket skall bestämma om och till vilket belopp ersättning skall betalas för dessa skador.

Ett utlåtande som gjorts upp vid en slutsyn skall hållas tillgängligt, kungöras och tillkännages, anmärkningar, yrkanden och påpekanden med anledning av utlåtandet göras och utlåtandet tillställas miljötillståndsverket med iakttagande i tillämpliga delar av 9 a, 10 och 11 § i detta kapitel.

19 kap.

Dikningsförrättning

5 §

Konstaterar förrättningsingenjören vid handläggningen av en dikningsplan att förverkligande av torrlägningsföretag som skall verkställas såsom dikning behövs vattenstandsreglering eller är det fråga om sådan dikning eller åtgärd i samband därmed som enligt 6 kap. 2 § 1 och 2 mom. kräver tillstånd av miljötillståndsverket, skall förrättningsingenjören om saken underrätta den som ansökt om förrättningen och uppmana denne att söka sådant tillstånd hos miljötillståndsverket, om denne vill att dikningsförrättningen skall fortsättas. Till tillståndsansökan skall fogas förrättningsmännens förslag till plan till den del saken hänskjuts till miljötillståndsverket för avgörande samt, när det är fråga om vattenstandsreglering, utred-

ning om att de som får nytta av regleringen omfattar företaget såsom föreskrivs i 7 kap. 3 §.

Innan en ovan avsedd ansökan har avgjorts av miljötillståndsverket, får vid dikningsförrättning inte meddelas beslut som avses i 9 § i detta kapitel.

9 §

Beslutet skall meddelas inom 30 dagar efter slutsammanträdet eller förrättningssammanträdet, om inte den regionala miljöcentralen av särskilda skäl förlänger tiden. Beslutet, till vilket besvärundervisning skall fogas, meddelas den dag som nämns i en kungörelse som anslås på den regionala miljöcentralens anslagstavla och anses ha kommit till parternas kännedom nämnda dag. De som saken gäller skall dessutom under känd postadress underrättas om beslutet. Beslutet skall tillställas sökanden och en kopia av beslutet till andra parter som begärt det. En kopia av beslutet skall också sändas till ifrågavarande kommunala miljövärdsmyndighet, den regionala miljöcentralen samt arbeidskrafts- och näringscentralen.

20 kap.

Den kommunala miljövärdsmyndigheten

2 §

Angående den kommunala miljövärdsmyndighetens beslutanderätt gäller vad som föreskrivs i 1 kap. 16 och 31 § samt 6, 9 och 10 kap. (beslutsärenden).

Kommunfullmäktige kan berättiga den kommunala miljövärdsmyndigheten att i ärenden som avses i 1 kap. 31 § delegera sin beslutanderätt till en underlydande tjänsteinnehavare. Om delgivning av och sökande av ändring i tjänsteinnehavarens beslut gäller i tillämpliga delar vad som bestäms i detta kapitel.

Om ett anhängigt dikningsärende kräver särskild utredning som inte kan fås under handläggningen hos den kommunala miljövärdsmyndigheten, skall miljövärdsmyndigheten anvisa parten att ansöka om dikningsförrättning.

Behövs ovan avsedd utredning i ett annat beslutsärende som behandlas av en kommunal miljövärdsmyndighet, skall ärendet överföras till miljötillståndsverket för behandling.

I ett beslut som den kommunala miljö-
vårdsmyndigheten fattar enligt 3 eller 4
mom. får ändring inte sökas särskilt.

3 §

Den kommunala miljövårdsmyndigheten
utövar inom sitt verksamhetsområde tillsyn
över att denna lag samt beslut och bestäm-
melser som meddelats med stöd av den iakt-
tas, med beaktande av vad som föreskrivs i
8 § i detta kapitel.

5 §

Ett beslutsärende väcks skriftligen. Andra
myndigheter skall underrättas om ärendets
behandling, enligt vad som föreskrivs genom
förordning. Om ett ärende som avses i
1 kap. 16 § skall under känd postadress de
som saken kan gälla underrättas samt ges
tillfälle att inkomma med svaromål. Om an-
dra beslutsärenden skall i samma syfte de
som saken gäller bevisligen underrättas.
Svaromålet får inges skriftligen inom en av
den kommunala miljövårdsmyndigheten ut-
satt skäligen tid eller vid eventuell muntlig för-
handling.

Till den del ärendet gäller ett samfällt
markområdes icke konstituerade delägarlag,
skall i fråga om delgivningen med delägarna
i tillämpliga delar iakttas 16 kap. 8 §
3 mom. I ett ärende av ringa betydelse kan
delgivning dock ske med en enda delägare i
samfälligheten som uppenbart inte annars är
part i ärendet.

I fråga om ett samfällt vattenområde un-
derrättas enligt sakens beskaffenhet fiskela-
get, samfällighetens delägarlag eller båda.
Ett vattenområdes icke konstituerade del-
ägarlag underrättas på motsvarande sätt med
iakttagande av 2 mom.

6 §

Innan den kommunala miljövårdsmyndig-
heten avgör ett ärende, kan den förrätta syn,
över vilken skall uppsättas protokoll.

Ärendet avgörs genom ett beslut, till vilket
besväransvisning skall fogas. Ett beslut som
avses i 1 kap. 16 § meddelas efter anslag
och anses ha kommit parterna till kännedom
när det meddelades. Om beslutet skall dess-
utom de som saken gäller underrättas under
känd postadress. Beslut i andra beslutsären-
den skall bevisligen delges parterna. Genom
förordning bestäms vid behov om sändande av
beslutet till andra myndigheter.

8 §

Om en kommunal miljövårdsmyndighet
har fått vetskap om att gällande bestämmel-
ser och föreskrifter inte har iakttagits, skall
den, om en uppmaning som den givit inte
följs, vidta sådana åtgärder enligt 7 § i detta
kapitel eller 21 kap. 2, 3 och 3 a § som sa-
kens natur ger anledning till. Förutsätter för-
summelsen eller förseelsen en särskild utred-
ning, kan nämnda myndighet dock underrät-
ta den regionala miljöcentralen om saken för
vidtagande av eventuella åtgärder.

21 kap.

Särskilda stadganden

1 §

Tillsynen över att denna lag och med stöd
av den utfärdade bestämmelser och före-
skrifter följs (*laglighetstillsyn*) ankommer på
de regionala miljöcentralerna och de kom-
munala miljövårdsmyndigheterna. Miljömi-
nisteriet kan vid behov meddela allmänna
anvisningar om tillsynen över att denna lag
iaktas.

2 §

Har inte denna lag eller med stöd av den
utfärdade bestämmelser eller föreskrifter
iakttagits, skall tillsynsmyndigheten med
hänsyn till sakens natur

1) uppmana den som bryter mot denna lag
eller med stöd av den utfärdade bestämmelser
eller föreskrifter att upphöra med ett förfar-
ande som strider mot ifrågavarande bestäm-
melser eller föreskrifter,

2) vid miljötillståndsverket väcka ett för-
valtningstvångsärende som avses i 3 § i de-
ta kapitel, eller

3) anmäla saken till polisen för förunder-
sökning, om inte gärningen med beaktande
av förhållandena skall anses vara ringa och
allmän fördel inte kräver att åtal väcks.

Tillsynsmyndigheten har rätt att inspektera
anordningar samt byggnader och andra an-
läggningar samt utföra behövliga undersök-
ningar inom sitt verksamhetsområde. Åtgär-
derna får inte medföra olägenhet för den
som äger eller innehar anordningen eller
anläggningen.

2 a §

I fråga om tystnadsplikt för den som utför
uppgifter enligt denna lag gäller vad som

föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999). Uppgifter som avses i 2 kap. 14 § i denna lag och därmed jämförbara kontrolluppgifter är dock inte sekretessbelagda.

3 §

Handlar någon i strid med denna lag eller med stöd av den meddelade bestämmelser eller försummar han sina skyldigheter enligt denna lag eller med stöd av den meddelade föreskrifter, kan miljötillståndsverket på anmälan av en myndighet eller ansökan av den vars rätt eller fördel saken gäller förbjuda vederbörande att fortsätta det lagstridiga förfarandet eller annars bestämma att det som rättsstridigt har gjorts eller försummats skall rättas till. Innan ett sådant förordnande meddelas skall vederbörande ges tillfälle att bli hörd i saken. Förordnandet skall vid behov förstärkas med vite eller äventyr att den åtgärd som har försummats utförs på den försumliges bekostnad eller att verksamheten avbryts. Tillsynsmyndigheten eller någon annan som saken gäller kan ges rätt att utföra åtgärden i fråga.

Vid handläggningen av sådana förvaltningstvångsärenden som avses i 1 mom. iakttas i tillämpliga delar vad denna lag föreskriver om handläggning av ansökningsärenden. I dessa ärenden tillämpas viteslagen, om inte något annat följer av denna lag. Om ersättning till part för de kostnader som handläggningen av ett förvaltningstvångsärende har vållat parten iakttas i tillämpliga delar förvaltningsprocesslagen.

Om det finns särskilda skäl, kan miljötillståndsverket bestämma att beslutet skall verkställas oberoende av att ändring söks. Fullföljdsdomstolen kan på motsvarande sätt besluta att det överklagade beslutet skall verkställas innan ärendet avgörs eller att ett beslut om verkställighet av beslutet skall upphöra att gälla.

3 a §

Försummas en skyldighet enligt 2 kap. 31 § 1 mom. att underhålla en anläggning och kan det inte utan svårighet redas ut vem som är anläggningens ägare eller vem som annars har ansvaret för den, får miljötillståndsverket på ansökan berättiga en i 1 § i detta kapitel nämnd tillsynsmyndighet att på statens bekostnad vidta nödvändiga åtgärder för undanröjande av men eller fara. Om ärendets handläggning gäller härvid i till-

lämpliga delar vad som föreskrivs i 16 kap. I fråga om verkställigheten tillämpas dock vad som i 3 § 3 mom. i detta kapitel föreskrivs om förvaltningstvångsärenden.

3 b §

Kan en i 3 § i detta kapitel avsedd åtgärd eller försummelse förorsaka omedelbar fara för hälsan eller avsevärd fara för annans egendom eller ett viktigt allmänt intresse, får den regionala miljöcentralen vidta behövliga åtgärder för att avhjälpa menet eller faran.

I miljöcentralens beslut enligt 1 mom. söks ändring hos Vasa förvaltningsdomstol. Om ändringssökande gäller i tillämpliga delar vad som föreskrivs i 17 kap.

Miljöcentralen kan bestämma att beslutet skall verkställas oberoende av att ändring söks. Fullföljdsdomstolen kan på motsvarande sätt besluta att det överklagade beslutet skall verkställas innan ärendet avgörs eller att beslutet om verkställighet skall upphöra att gälla.

4 §

I fall som avses i 3 a § i detta kapitel kan miljötillståndsverket på ansökan av en tillsynsmyndighet förordna att de kostnader som staten åsamkats av åtgärderna helt eller delvis skall indrivras hos den som försummat underhållet, om det senare har framgått vem denne är.

4 a §

Bestämmelserna om tillsyn och förvaltningstvång i detta kapitel tillämpas också på företag och åtgärder i fråga om vilka enligt 22 kap. 2 § skall iakttas tidigare bestämmelser och med stöd av dem meddelade föreskrifter.

6 §

Angående verkställighet av miljötillståndsverkets och den kommunala miljöförvaltningsmyndighetens beslut som vunnit laga kraft samt beslut som har fattats vid en dikningsförrättning gäller, till den del det är fråga om nyttjande- eller inlösningsrätt eller ersättningar eller skyldigheter som bestäms enligt 11 kap. i tillämpliga delar vad som föreskrivs om verkställighet av en dom som vunnit laga kraft.

7 §

När kostnaderna för en åtgärd enligt denna

lag kan indrivas på grundvalen av en fördelningslängd eller annan uträkning, utan att beslut om betalningsskyldigheten givits, skall lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsokningsväg iakttas. Besvär över olaga debitering skall dock anföras hos Vasa förvaltningsdomstol.

8 §

Miljötillståndsverket skall underrätta fastighetsregisterföraren om ett lagakraftvunnet beslut genom vilket meddelats rätt att på annans mark anlägga bädd eller uppföra annan anläggning, sätta annans område varaktigt under vatten, använda vattenkraft som tillhör annans fastighet eller samfällt område eller annars fortgående tillgodogöra sig annans fasta egendom. Detsamma gäller ett beslut genom vilket något område har avsatts till skyddsområde eller användningen av området annars begränsats. En anteckning om beslutet skall göras i fastighetsregistret. Fastighetsregisterföraren skall vid behov på ansökan förordna att fastighetsförrättning skall verkställas och de omständigheter som anteckningen förutsätter därvid utredas. På förrättningen tillämpas bestämmelserna om fastighetsbestämning i fastighetsbildningslagen.

Vad som föreskrivs i 1 mom. gäller inte rätt att lägga dike, vattenledning eller avlopp på annans mark eller att hålla påle, bom, fäste, brokista eller annan därmed jämförbar mindre anordning eller anläggning på annans område, inte heller annan nyttjanderätt eller begränsning av nyttjande som hänför sig till endast en obetydlig del av en fastighet.

Vad som föreskrivs ovan i denna paragraf om underrättelse skall iakttas när de förhållanden som föranlett anteckningen ändrats genom ett lagakraftvunnet beslut av miljötillståndsverket.

Behövs en i 1 mom. nämnd fastighetsförrättning för en utredning som är viktig från allmän synpunkt, hålls förrättningen på statens bekostnad. I annat fall betalas kostnaderna för förrättningen av den som beviljats den rätt som skall antecknas i fastighetsregistret eller på vars ansökan nyttjandet av fastigheten har begränsats.

8 a §

Gäller miljötillståndsverkets beslut byggande i vattendrag eller något annat i denna lag nämnt företag som innebär att ägor kommer att splittras eller bli mindre eller att förbindelser försvåras, skall miljötillståndsver-

ket sedan beslutet vunnit laga kraft till lantmäteribyrån sända kopior av beslutshandlingarna i ärendet. Vad som föreskrivs ovan tillämpas inte på miljötillståndsverkets beslut med stöd av 6 kap.

9 §

För handläggningen i miljötillståndsverket och hos den kommunala miljövårdsmyndigheten av ett ärende som avses i denna lag kan uppbäras en avgift, vars storlek bestäms enligt vad som föreskrivs i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) och i en förordning som med stöd av den utfärdas av miljöministeriet. Den avgift som uppbärs till kommunen skall i tillämpliga delar motsvara lagen om grunderna för avgifter till staten. Grunderna för avgiften bestäms närmare i en taxa som kommunen godkänner. Avgift uppbärs inte för handläggningen av ärenden som väckts på initiativ av en myndighet eller skadelidande part. För handläggningen av ärenden som väckts på yrkande av någon annan får avgift uppbäras, om ärendet skall anses ha blivit väckt uppenbart utan grund.

Om domstolsavgifter bestäms särskilt.

11 §

När syneförrättning hålls i ett ansökningsärende skall sökanden, om inte något annat följer av 2 mom., betala

1) resekostnaderna för förrättningsingenjören, sakkunniga i statens tjänst, miljötillståndsverkets tjänstemän som förordnats att biträda i ärendet, sådana av den regionala miljöcentralen förordnade biträden till förrättningsingenjören som avses i 18 kap. 1 § 3 mom. samt andra som utför uppgifter som ankommer på förrättningsingenjören, enligt vad som föreskrivs eller genom tjänstekollektivavtal eller på annat sätt bestäms om ersättning av resekostnader till personer i statens tjänst,

2) arvode och resekostnader för sakkunniga som inte är anställda hos staten,

3) gode männens arvoden och resekostnader enligt vad som föreskrivs i fråga om ersättning av dessa kostnader till gode män vid fastighetsförrättningar,

4) kostnaderna för hyra av möteslokaler, anskaffning, duplicering och postning av handlingar samt kungörelser i tidningarna,

5) kostnader för båtförare samt avväg-

nings-, borrnings- och mättningsmäns uppgifter samt för övriga med dessa jämförbara hjälpfunktioner som utförs i terrängen.

När det är fråga om en ansökan som avses i 2 kap. 27 § eller 11 kap. 8 § och som gjorts av den som lidit förlust av förmån, betalas de kostnader som nämns i 1 mom. av statens medel, men indrivs med stöd av miljötillståndsverkets beslut hos den som orsakat förlusten av förmånen, om inte miljötillståndsverket med hänsyn till de omständigheter som framkommit i saken bestämmer att sökanden helt eller delvis skall betala dem eller staten helt eller delvis svara för dem. Till de handlingar som tillkommit vid syneförrättningen skall fogas förrättningsingenjörens uträkning av kostnaderna, och i förrättningsmännens utlåtande skall intas ett förslag om huruvida staten skall ersättas för dessa.

Vid slutsyn betalas de kostnader som nämns i 1 mom. av statens medel, men återkrävs med stöd av miljötillståndsverkets beslut av den som erhållit tillståndet, om inte miljötillståndsverket med stöd av de omständigheter som framkommit i saken bestämmer att staten helt eller delvis skall svara för dem. Till de handlingar som tillkommit vid slutsynen skall fogas förrättningsingenjörens uträkning av kostnaderna, och i förrättningsmännens utlåtande skall intas ett förslag om huruvida staten skall ersättas för dessa.

12 §

Miljötillståndsverket kan i de fall som avses i 9 § och en förrättningsingenjör i de fall som avses i 10 § 1 mom. och 11 § 1 mom. i

detta kapitel yrka att för kostnader enligt nämnda lagrum skall betalas en förskottsavgift, vid äventyr att behandlingen av ärendet inte fortsätts förrän betalning skett eller godtagbar säkerhet för betalningen ställts. En förskottsavgift som grundar sig på förrättningsingenjörens yrkande skall betalas till den regionala miljöcentralen.

Kostnader som avses i 1 mom. får uppbäras med stöd av en uträkning som gjorts av miljötillståndsverket respektive förrättningsingenjören enligt 7 § i detta kapitel, med undantag av lösen för expeditioner, beträffande vilka de särskilda bestämmelserna därom skall iakttas. Kostnader som grundar sig på förrättningsingenjörens uträkning och som skall betalas till staten, inberäknat de om vilka miljötillståndsverket förordnat med stöd av 11 § 2 och 3 mom. i detta kapitel, uppbäras av den regionala miljöcentralen.

13 §

Bestämmelserna i denna lag skall tillämpas även på vattendrag och vatten vid rikets gräns, om inte något annat föreskrivs med stöd av en överenskommelse med främmande stat.

Verkningarna av en i denna lag avsedd åtgärd på vattendragen eller grundvattnen i en annan stat beaktas vid tillämpningen av denna lag på samma sätt som motsvarande verkningar i Finland, om inte något annat föranleds av en överenskommelse med ifrågavarande stat.

Om ikraftträdandet av denna lag bestäms separat genom lag.

Helsingfors den 4 februari 2000

Republikens President
MARTTI AHTISAARI

Miljöminister *Satu Hassi*